

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 5 K na leto, (za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Solsi in dopisi se pošiljajo: Uredništva „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulice štev. 2.

Štev. 48.

V Ljubljani, dne 2. decembra 1909.

Leto XXII.

Državni proračun.

Poljedelstvo v proračunu.

Stroškov za poljedelsko ministrstvo izkazuje proračun za 1910. l. 35.794.442 K. Naučno ministrstvo vzdržuje višjo kmetijsko šolo na Dunaju, ki stane 599.741 K, in živinozdravniško šolo na Dunaju, ki stane 169.093 in v Lvovu z 166.858 K stroškov. Te svote spadajo tudi še v korist poljedelstvu. Skupna svota, ki jo torej država uporabi pri svojih stroških, ki znašajo krog 2691 in pol milijonov kron, za kmetijstvo, je 36.730.134 kron, torej trinšesetdeseti del.

Pomislimo pa, da je v naši državi še vedno nad polovico ljudi, ki se žive s kmetijstvom: 13.709.505 po zadnji štetvi med 26.150.708 osebami; izmed teh jih dela pri kmetijstvu 8.205.531; drugi: otroci, onemogli, spadajo zraven samo kot breme. Vzdrževalni davki zadenejo tam bolj, kjer je več ljudi, torej najbolj kmečko ljudstvo, ki ga je največ; ravno tako teži vojaško breme najhujše kmečka pleča. Zato je opravičeno, da država, ki od kmeta toliko dobi, tudi kaj stori zanj.

Za kmetijstvo sorazmerno naša država niti toliko ne stori kakor druge. Med izdatki na Pruskem pride za kmetijstvo povprek na enega poljedelca 7 K 46 vin., na Francoskem 5 K 19 vin., v Belgiji 5 K 12 vin. in v Avstriji samo 4 K 47 vin. Francozi imajo stalno v proračunu precej visoko svoto, zdaj 4 milijone frankov za podporo kmetom ob uimah: toči, povodni itd., vrh tega dajejo po 1.200.000 frankov na leto za podporo vzajemnim kmečkim zavarovalnicam. Glede na ponarejanje kmečkih pridelkov je poseben držav. urad, ki ob vsakem slučaju zastopaj posreduje. Od leta 1901. je tudi ustanovljena državna pozvedovalnica, ki se nanjo vsak lahko obrne, kdor hoče v kmečkih stvareh imeti kaj pojasniti. Naj omenjamo, da so Fran-

cozi v zakonih proti ponarejanju vsem naprej. Najprej imajo zelo ostre postave z velikimi kaznimi proti umazani tekmi (konkurenci); potem pa še posebne zakone proti ponarejanju surovega masla, vina, umetnih gnojil in krmil.

Navedeni stroški, ki so proračunjeni za kmetijsko ministrstvo, se vporabijo tako-le: Za uradnike pri osrednji vladi gre 1.756.974. Za šole in kmetijski poduk (razen visokih šol) sploh gre 2.426.500 K. S tem vzdržuje država višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu, poljedeljsko-kemiško preizkuševališče na Dunaju, poljedeljsko-bakteriološko postajo v varstvo rastlin na Dunaju, poljedeljsko-kemiško preizkuševališče v Gorici, poljedeljsko šolo v Splitu s podružnico v Gluvcu, semensko kontrolno postajo na Dunaju, poljedeljsko-kemiško preizkuševališče v Lincu, gozdarsko poizkusno šolo v Mariabrunnu, gozdarske šole v Gusswerku, Idriji, Hallu in Bolechovu (idrijska stane 8400 K na leto). Za podporo raznim deželnim in drugim kmetijskim šolam je namenjenih 980.000 kron, za potovalne učitelje in posebne kurze 350.000, za razne štipendije pa 206.000 kron.

Za melioracije: izsuševanja, namakanja, vodovode je proračunanih 12 milijonov 668.000 K; za obrambo proti trtni uši in drugim trtnim škodljivcem 887.000, za brezobrestna posojila vinogradom, poškodovanim po trtni uši 400.000; za industrijski in poljedelski svet 35.000, za statistiko in izdavanje knjig 135.000.

Za podpore v razne kmetijske namene so pa v proračunu te-le svote:

1. Za združništvo 1.032.000. Finančni minister Bilinski je črtal tukaj 18.000 K, tako da je proračun za leto 1910. za toliko manjši, nego za letos. To je naravnost umazano. Zadržništvo napreduje; država se pa zapenja, ko se gre za to, da se kmečkemu ljudstvu, ko si samo hoče pomagati, podeli državna podpora.

2. Za kmetijske razstave je določenih 120.000. Ta svota pa takoj izgubi svoj pomen, če povemo, da izmed teh pojde celih 50.000 za lovsko razstavo, ki nima pač za kmeta nobenega pomena, razen ta, da se bodo lovske predpravice nad kmetom vsled nje še utrdile.

3. Za povzdigo žita in oljarstva 497 tisoč 300 K. Iz te svote dobe društva podpore za semenske poizkuševalnice v imenovanem oziru; precej vzame podpora za oljarstvo v Dalmaciji.

4. Za pospeševanje pridelovanja krmil 230.000 K.

5. Za pridelovanje lanu 230.000 K.

6. Za vinarstvo, sadjarstvo in vrtnarstvo 460.000 K; tudi tega gre velik del v Dalmacijo.

7. Za pogozdovanje 803.800 K.

8. Za podporo živinoreji 1.430.000 K. Iz te svote se podpirajo živinorejske zadruge, kmetijske družbe pri nakupovanju bikov in poprava hlevov.

9. Za mlekarstvo 340.000 K.

10. Za perutninarstvo, čebelarstvo, rejo kunccev, prašičev, ovac, koz 504.000 kron.

11. Za svilarstvo 40.000 K.

12. Za zboljšanje planin 400.000 K.

13. Za posredovanje kmetijskih delavcev 15.000 K. Iz te svote dobe društva, ki so si osnovala posredovalnico za kmetijske delavce in posle.

Navedli smo te številke zato, da se lahko razvidi, za katere reči se morejo doseči državne podpore. Zdej dobi na Kranjskem razmeroma največ v te namene kmetijska družba. Seveda ne daje država denarja za to, da bi kak ravnatelj ž njim delil milosti.

Za državne konjarne in za podporo konjereje je proračunanih 5.969.300, med tem za podpore društvom, za drugam, za premije 669.000.

Za živinozdravništvo 4.542.763. (Na Kranjskem 62.230, na Koroškem 54.070, na

Primorskem 65.410, na Štajerskem 141.589.)

Drugi stroški gredo zlasti za uradništvo izven osrednje vlade. Za vinarske nadzornike, gozdarsko osebje pri deželnih vladah in okrajnih glavarstvih, za tehnične pri ludoornikih, deželne kulturne inženrske nadzornike, za agrarne operacije in druge manjše potrebe.

Vsi dohodki poljedelskega ministrstva pa znašajo 1.892.050 kron. Za nas izvira iz navedenih številki važen nauk: Dozdaj so določevala pri podeljevanju podpor društva, kmetijske družbe, ki so na Štajerskem, Koroškem, pa tudi na Goriškem brez zmisa za slovensko ljudstvo. Z lastno organizacijo, zlasti z združništvom potom močne Zadrugne zveze je mogoče napeljati državni denar tudi v našo korist. Pravična razdelitev, ki bi se morala pred vsem ozirati na kraje, ki so najbolj potrebni in ki so hkrati toliko napredni, da bi podpora dosegla svoj namen, je pa mogoča samo, če se vrže nemška nadvlada, in če dobimo pri osrednji vladi primeren vpliv. Slovenski kmet ima morda med vsemi v Avstriji največ zmisla za skupno delo, za vzajemnost in za splošni napredek svojega stanu. Vlada pa mora priznati to njegovo lastnost in temu primerno se tudi ozirati nani. Boj naših poslancev proti nemški osrednji vladi je torej v prvi vrsti boj za našega kmeta.

Posestva v državni upravi.

Poljedelsko ministrstvo upravlja tudi državna posestva. Uradništvo stane okroglo 1 milijon 100.000 kron samo pri direkcijah; izven direkcij pa 2.199.473 kron. Naši kraji spadajo pod goriško direkcijo; zanjo znašajo stroški 117.507 K. Drugi uradniki in uslužbenci (gozdarji in čuvaji) stanejo na Kranjskem 37.560 K, na Koroškem 63.780 K, na Štajerskem 82.160 K, na Primorskem 89.870 K.

Vsa državna posestva merijo, kolikor donosajo užitka, 777.261 hektarov; med temi je 714.916 ha gozdov. Na Štajerskem 41.716 ha, in sicer med njimi gozdov pri Marjinem Celju 33.589 ha; na Koroškem 15.532 ha, gozdov 14.183 ha; na Kranjskem 10.911 ha, gozdov 10.647 ha; na Primorskem 13.632 ha, gozdov 12.920 ha. Planin ima država na Štajerskem 7326 ha, na Koroškem 1187 ha, na Kranjskem 186 ha, na Primorskem 412 ha. En hektar nosi na Štajerskem 7 K 49 vin, na leto, na Koroškem 6 K 3 vin, na Kranjskem 16 K 90 vin, na Primorskem 10 K 87 vin. Samo na Češkem in v Dolenji Avstriji ima država od svojih posestev nekaj več dohodkov na hektar, nego na Kranjskem. Povprek ji nese 1 ha 9 K 22 vin.

Vsega lesa in oglja proda država na leto 2.307.398 kubičnih metrov. Od svojih posestev ima okroglo 3.500.000 kron dobička na leto.

Vrh tega ima pa država v svoji upravi tudi še 107.270 hektarov posestva, ki je last verskega zaklada, in sicer med tem na Štajerskem 30.835 ha (gozda 28.432), na Koroškem 14.615 ha (gozda 13.408), na Kranjskem 21.486 ha (gozda 18.224, planin 2509), na Primorskem 290 ha. Iz tega posestva je proračunanih za leto 1910.

270.050 kubičnih metrov. Uradnikov in uslužbencev je na Kranjskem 29 (na Štajerskem je 26), med njimi 14 čuvajev, katerih prejemki znašajo 9552 kron. Vsi uradniki in uslužbenci stanejo na Kranjskem 41.451 K. Dobiček iz posestev verskega zaklada znaša v celi državi okroglo 950.000 kron (na Kranjskem dohodkov 680.100 K, stroškov 408.890 K; na Štajerskem dohodkov 710.000 K, stroškov 593.920 K, na Koroškem dohodkov 133.510 kron, stroškov 202.970 K; na Primorskem 15.600 K dohodkov, stroškov 16.100 K). Iz teh številki se vidi, da ima država pri posestvih, ki jih upravlja, celo izgubo po nekaterih deželah. Na vsak način je pisarnja več, nego previdnega gospodarstva, skrbi, kako bi se dobilo več plače, tudi več, nego skrbi za dobiček.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR

je obravnaval zadnje dni nu ne predloge glede jezikovnega vprašanja v Avstriji. Razprava se je vršila nenavadno mirno, samo pri prvi seji so sprejeli češki radikali ministre s precej hrupnimi klici. Razume se, da so se razprave udeležili tudi naši poslanci. Posebno poslanec Grafenauer je z znano zgovornostjo osvetlil neznozne razmere koroških Slovencev. Po dolgih obravnavah so nazadnje vsi predlagatelji umaknili svoje predloge, in je obveljal posredovalni predlog poslanca Stöizla, naj se ta zadeva izroči odseku 52 članov, ki naj v treh mesecih izdela načrt jezikovnega zakona za vso Avstrijo. Razprava ni kazala posebnega zanimanja, in videlo se je, da zbornico bolj zanima neka druga stvar, namreč vprašanje, koliko časa bo še sedanja vlada poseda a po ministrskih sedežih. Priznati je treba, da je možati nastop načelnika Poljske ljudske stranke, Stapinskega položaj v toliko izpremenil, da ni za vlado prav nobenega upanja več, da se obdrži. Posebnega pomena je zborovanje Poljske ljudske stranke v Krakovu dne 21. novembra, ki je sklenilo pozvati poljski klub, da opusti podpiranje sedanje vlade, ker je popo noma nedopustno, da bi Poljaki še nadalje vztrajali v sedanji večini. Zahtevali so na tem zborovanju tudi preosnovo vlade na ta način, da bi bili poleg Nemcev, Poljakov in Čehov zastopani v vladi tudi Jugoslovani. Zapretili so, da se v slučaju, ko bi ostali Poljaki hoteli še da je podpirati protislovensko politiko sedanje vlade, ločijo od Poljskega kluba in prestopijo k Slovanski Jednoti. To je spamtlovalo ostale Poljake, ker bi bili v tem slučaju z Nemci vred v manjšini, da so izjavili, da je preosnova vlade potrebna, če se hoče doseči mirno delovanje zbornice. Seveda bode mora biti tudi ta preosnova res temeljita in resničnim razmeram primerna. Ni dovolj, da se odstranijo samo posamezne osebe, temveč treba je pomesti ves protislovenski način vladanja in gledati, da dobe v ministrstvu Slovani toliko zastopnikov,

kolikor jih jim gre po njihovem številu. Ako se to ne zgodi, bo vsaka vlada pri rojstvu obsojena k smrti, ker bo Slovonom nemogoče dovoliti sploh kako državno potrebščino vladi s protislovenskim vladanjem in s Slovanom krivično sestavo. Samo tedaj, če bomo imeli v svetih stvareh res tudi Slovani sami kaj govorniti, bo mogoče res trajno mirno delo zbornici. Proti takim zahtevam seveda tudi Nemci ne morejo imeti stvarnih mislekov, zato so pa tem močnejši strankarski pomisleki. Nemci čutijo, da je njihovemu neomejenemu gospodarstvu, tako ali tako nima podlage v razmerah kakor so v resnici, za vedno odklenkalo. Zato pa iščejo na vse načine izhoda, ki bi vsaj še za nekaj časa podaljšal sedanje razmere. To njihovo prazadevanje je vsled slabe človeške narave, ki jo samoljubje tako rado preмага, čisto umljivo. Saj tudi v zasebnem življenju poskušajo posestnik krivičnega blaga vse, da bi ga ne bilo treba vrniti. Toda četudi se da tako početje morda razložiti, opravičiti se pa ne dá. Nemci sicer naglašajo, da hočejo redno delo v zboru in tudi priznavajo potrebo vladne preosnove, a v isti sapi zahtevajo, naj dopusti Slovanska Jednota brezpogojno razpravo o proračunu in šele, ko bi bil ta dovoljen, naj bi se vršila praga anja glede vladne preosnove. Ta zahteva pa kaže, kako malo je Nemcem na tem, da se razmere uredi. Slovanska Jednota mora imeti na vsak način zagotovilo, da se v vlada izpremeni, vsaj predno pride proračun v drugem branju pred zbornico. Drugače se ji vlada lahko smeja v par, ker bi bilo njeno stalšče zopet za nekaj časa utrjeno in bi bil ves boj proti njej zastoj. Na tak lim pa naši poslanci ne gredo. Zato je pa za trajno rešitev praznaja mogoča samo ena pot: sedanja vlada naj se umakne vsem avstrijskim narodom pravični vladi, kjer budo Slovani svoj moči primerno zastopani. Začasno si sicer vlada lahko pomaga s tem, da pošlje poslance domov, a trajno njeni bolezni tako zdravilo ne more pomagati. Da pa državni zbor v tako nejasnih razmerah kakor so sedanje, ne mora dolgo zborovati, je pa tudi jasno. Odločiti se mora torej v kratkem, ali zmaga pravica ali strankarske koristi nacionálnih Nemcev.

BOSENSKO USTAVO

razglašajo sedaj že kakšna dva meseca, toda razglasili je še vedno niso. Seveda, ko je šlo zato, da dobe znane protislovenske postavbe takozvanih nemških deželnih zborov cesarjevo potrjenje, se je naša vlada vse bolj mudilo. Bošnjaki pa, ker so Slovani (po mnenju naše vlade torej državljani druge vrste), lahko čakajo na svoje pravice. — Mestni zastopi Prage, Lvova in Ljubljane so nameravali še to jesen obiskati Sarajevo. A bosenska deželna vlada jih je opozorila, da bi njihov obisk »z ozirom na politični položaj ne bi bil zaželjen«. V Bosno smejo tedaj samo mažarski in nemški občinski sveti, sam njihov obisk je »zaželjen«. Znano je, s kakšno slovesnostjo so bili sprejeti v Sarajevem budimpeštanski občinski svetnik Vemo, kam pes taco moli. Tudi radi Bosne je treba, da pride v Avstriji na krmil

vlada, ki bo pravična do vseh narodov, in bo bosensko vlado poučila, kako se ima vesti do Slovanov, krvnih bratov Bošnjakov-domačinov. — Sedaj so razpustili takozvane štrafne, prostovoljne obmejne straže, ki so jih bili ustanovili zaradi nepetih razmer med Avstrijo, Srbijo in Crnogoro. — Bosenski odsek v avstrijskem državnem zboru je izvolil za načelnika zopet dr. Šusteršiča. — Delegacije bodo menda sklicane na 10. decembra. Nezaupnici delegacij glede oderuške banke v Bosni se misli skupni finančni minister Burian odtegniti, kakor se poroča, s tem, da v kratkem odstopi. Njegov naslednik bo menda grof Zichy.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.
(Konec.)

Častiti škof Simeon se vrne čez nekaj časa s svojo krščansko občino iz Pele v Jeruzalem ter izpremeni dvorano zadnje večerje, katere temelji so ostali še precej ohranjeni, v krščansko cerkev. Tu tolaži s seboj svojo čredo, ki se sprva le težko vdaja žalostni usodi svetega mesta. Kristjani so bili namreč poprej navajeni hoditi skupno z Judi v tempelj molit. »Kako prav je bilo, da je šel Gospod Jezus od nas, da pravno smo takrat žalovali ter nismo mogli umeti! Še bolje pa je za našo Cerkev, da nam je bil Gospodov tempelj odvzet!« pravi škof. »Kristusova Cerkev je bila, dokler je stal tukaj tempelj, preveč odvisna od stare Mojzesove postave, ki je bila le predpoda in priprava nove daritve. Zdaj je prosta teh vezi in se bo veličastno razširila v duhovni Jeruzalem, ki bo oklepal ves svet in v čigar sredi bo vladalo Jagnje, ki je zaklano od začetka.«

Tako tolaži si volasi Simeon svojo občino. Vlada jo še dalj kakor trideset let in konča svoje sveto življenje s smrtjo na križu. »Vsi, celo sodniki so se čudili, da je starček stoindevajsetih let tako srčno in stanovitno prenašal strašne muke na križu,« nam poroča njegov životopis.

Evzebiju ni bilo usojeno živeti tako dolgo. V visoki starosti se je nastanil v Betaniji in bil pokopan v Lazarjevi volini poleg svoje pobožne družice Salome, poln čednosti in zaslug.

Po Italiji in širnem rimskem cesarstvu se uživala Cerkev v tem času in naslednjih pet let, ko sta vladala Vespazijan in Tit, blagodejen mir. Razveseljiva slika iz te dobe naj zaključí našo povest.

Na vzhodni obali lepega Trazimenskega jezera v Umbriji se dviga sredi velikega posestva v senci cvetočih oranž prijazna rimska vila. Krog vitkih jonskih stebrov njenega dvorišča se povija vinska vrta in sredi vrtnega grmičevja šumlja liden vodomet. Tu se zbira navadno krdelne belih golobov, si gasi svojo žejo iz marnornega korita in zoba zrna, katera jim nasipa rdečeličen štiriletan deček.

»Babica, babica!« kliče deček danes častljivo gospo, ki je ravnokar pri čitanju nekega rokopisa v bližnji utici napol zadremala. »Babica, kdaj pride oče?«

»Kmalu, Lucilček, in vsi mu bomo šli naproti, ko se zbudí tvoja sestra,« odvrne gospa ter pogladi malega kuštravčka, ki je bil priteknel k njej.

»Hej,« vzklikne malček in ploskne s svojima ročicama. »Tudi mamica? In teta Cila in Sara in Roda?«

»Seveda, vsi in tudi golobčki lahko poleté z nami, če se jim ljubi.«

»Ah, ti me ne ubogajo! Venomer letajo semintja, ali z nami ne bodo hoteli iti. Toda tisto belo jagnje, katero mi je bil podaril Marcij, bom vzel s seboj. Pel' al ga bom na višnjevi vrvi in striček Benjamin bo poganjal. Pavlin bo pa doma in Natanael tudi.«

»Čemu naj pa ostaneta dobri Pavlin in Natanael doma?« vpraša babica.

»Pavlin mora pisati in Natanael tudi,« se odreže modra glavica. »Takoј skočim po jagnje in zbudim obenem tudi Tamara, potem pa gremo.«

»Kakor majhen vojskovodja!« si misli gospa sama pri sebi ponosno.

Tu se prikaže na stopnicah, ki peljejo na vrt, lepa ženska postava, držeča v naročju dražestno, komaj dve leti staro dečete, in takoj vstane gospa ter ji hiti naproti. Malemu Lucilčku pa njegova dveletna sestra, ki je še premlada, da bi se igrala z n'jim, ni kaj prida mar; zato pa toliko veseleje pozdravlja upognjenega starčka z dolgo, sivo brado, kateroga je cvetoča mladenka za roko pripeljala iz hiše. »Dedek, dedek!« vzklikne deček, »in teta Cila! Tudi jaz grem z vami in moje belo jagnje in golobčki bodo zleteli z nami, če se jim bo ljubilo. In Rahela, Sara in Roda so tudi tukaj! In celo Natanael in Pavlin! Sta li že dovršila svoje pisanje? Sicer vaju bo dedek oštel!«

M'adeniča sta bila dovršila delo in zato se dedku Korneliju ni treba srditi. Vsi skupaj se veselo odpravijo na pot, ravno ko se nagiba popoldansko solnce v vsej svoji krasoti proti zapadnim gričem. Lucij se je bil nekaj dni poprej odzval nujnemu povabilu Tita ter odpotoval v Rim in zato je Tamara precej v skrbeh, kdaj se vrne njen ljubljeni sprog iz mesta. Poslaniku se doslej še vedno ni bilo posrečilo, da bi se bil iznebil državne službe in vendar bi ga m'ada žena tako rada imela pri sebi in otrocih. Kornelij mu je bil dal na pot zaboj rokopisov, katere naj bi izročil papežu, evangelije svetega Matevža, Marka in Luka in vsa pisma Pavlova in Petrova, v desetih ličnih prepisih; zdaj pričakuje novih pergamentnih listov in drugih pisaln'ih potrebščin, da bo nadaljeval svoje težavno delo.

Kmalu prehodijo senčnati kostanjevi drevored, ki krasí obalo sinjega jezera in dospé do velike rimske vojne ceste; ni jim treba dolgo čakati pod košatim brestjem, kamor so bili sedli, kajti kmalu se pojavijo na cesti ljudje in Benjamin vzklikne: »Je že tukaj!«

Mali Lucilček zaploska s svojimi nežnimi ročicama in pravi dedu Korneliju, ki

ne more videti tako daleč: »Oče gre! In Marcij!«

»Da, oba prihajata,« pripomni Tamara, »toda ne sama: spremlja ju še neki jezdec, kateremu je Lucij prepustil častno mesto na svoji desnici. Marcij jaha prav skromno za njima.«

»Kdo naj bi bil oni tretji? Nazadnje morda celo Tit — saj res ne vem, komu naj bi prepustil rimski poslanik častno mesto,« dé starček Kornelij nekoliko prepričan. »Če je Tit, je najbolje, da se mu umaknem. Sicer upam, da sem mu po božji milosti že zdavnaj odpustil, kar je zagrešil nad Jeruzalemom, templjem in svetimi posodami, all vseeno bi mi ne bilo ljubo, če bi se moral zopet srečati z njim.«

»Le ostani tu, oče,« pravi Benjamin. »Ta tu'ec ne more biti cesar, ko sedi tako ponižno na svoji muli.«

Medtem se približajo jezdecí naši družbi in mali Lucilček bi rajrajši kar sam stekel k očetu, da ga ni preplašila častljiva postava tujega moža, na katerega zre Lucij z velikim spoštovanjem. »Tudi ta je dedek,« pravi deček in smukne sramežljivo za materino krilo.

Lucij pomigne svojim znancem bližje in vzklikne: »Pridite, pridite! Danes je došla naši hiši sreča, kajti sveti oče Lin, naslednik Petrov in namestnik Kristusov na zemlji, se hoče nastaniti pri nas. Poklekajte, da vam podeli svoj blagoslov!«

Tedaj dvigne Lin svojo desnico in blagoslavlja navzoče. Tu se ojunáči celo Lucilček napram novemu »dedku«, čigar oči zro nanj tako prijazno in ljubeznivo, mu pokaže svoje jagnje in pravi: »Daj, blagoslovi še jagnje!«

Smehljaje ugodí papež otrokovi prošnji in ga opomni, naj se često spominja božjega Jagnjeta in naj tudi sam postane krotko in pohlevno jagnje nebeškega Pastirja. Nato pel'e presrečna krščanska družina svetega očeta na svoj dom in ga pogosti v veselju svojega srca.

Pozno zvečer pripoveduje Lucij svoji soprogí, zakaj ga je bil poklical Tit na svoj dvor. Vespazijan peša od dne do dne in ne more biti daleč dan, ko mu bode bela žena iztrgala iz rok cesarsko žezlo. V tem slučaju ponuja Tit poslaniku Luciju Flavu važno mesto poveljnika cesarjeve telesne straže, ker je prepričan o njegovi nemajni zvestobi. Lucij se je bil posvetoval o tej zadevi s papežem Linom, ki mu je prigovarjal, naj kar pogumno prevzame to vplivno mesto, kjer bi lahko v marsičem ugodno deloval za Cerkev. »Kljub temu nisem hotel reči odločilne besede,« sklapa Lucij, »ker bi rad slišal tudi tvoje mnenje, ljuba Tamara. Kajti žrtev, ki mi jo nalaga ta služba, bi zadeja tudi tebe, morda še veliko bolj kakor mene samega. Tita se mi seveda ni treba bati; toda za Titom preži njegov brat Domicijan, ki kar kopni po dnevu, ko bo tudi Tita pokosila smrt, kateremu zdravnik ne obetajo pozne starosti. Domicijan vé, da sem kristjan, in me zategadelj mrzi in črti. Tisti dan, ko bo prejel vladarsko žezlo, bo podpisana moja smrtna obsodba. — Tamara, čitami ti že z oči, kaj boš odgovorila; prosim te, premisli dodobra velikost žrtve. Jutri po prejemu svetih skrivnosti vprašaj Zveli-

čarja za svet in potem mi povej svoje mnenje.»

»Ali smemo upati, da postane Tit kristijan?« vpraša Tamara.

»Teško,« odvrne mož. »Brez ponižnosti ni mogoče priti do vere. Kako naj je Tit, ki ga svet obožuje, ponižen? Zdaj ima vse, česar si more poželeti pogan. Nemisljiva slava pri poznih rodovih mu je zagotovljena. Flavij Jožef piše njemu v čast zgodovino judovske vojske in povem ti, da kadri svojemu pokrovitelju, kar se dá. Senat mu ravnokar postavlja iz najdragocenejšega marmorja veličasten slavolok, čigar podobe bodo oznanjale vsem našim potomcem njegovo zmago nad Jeruzalemom. Več svet svojim ljubljencem ne more dati; pravo nesmrtnost in večno zmagos avje ponuja samo Kristus svojim bojevnikom.«

Lucij pripoveduje še marsikaj o svojem potovanju, kar zbuja Tamarino zanimanje, o rimskih kristjanih, o grobni kapelici, ki jo je dal Anaklet postaviti na grobu prvaka apostolov, o razveseljivih novicah, ki dolhajajo iz krščanskih občin v Španiji, Galiji in ob Renu. »Še nekaj,« pravi slednjič poslanik, »videl sem Druzilo. Knežji hčerki se godi zares hudo, če sodimo njeno usodo z merilom tega sveta. Izgubila je menda vse svoje imetje, izneverili so se ji vsi sužnji razen Helene. Toda nesreča ji je bila v srečo: postala je končno kristjana ter naša mir srca. Pe-

vabil sem jo bil semkaj in prihodnji teden se lahko nadejaš, da dospe k nam s Heleno. Mislim sem, da boš tudi ti vesela tega povabila.«

»Moj dobri Lucij, veš, da sem vesela, saj ji moram biti v marsičem hvaležna. Kaj pa nesrečna Berenika?«

Pusti rajše to vprašanje! Propadala je od stopinje do stopinje! Zadnja nada je, če jo priporočimo božjemu usmiljenju!

Drugi dan se vrši v prijazni rimski vili tik Trazimenskega jezera velika in ginljiva slavnost. V najlepši hišni sobani opraviča sveti oče Lin daritev svete maše. Pavlin mu streže kot levit, Benjamínu in Natanaelu pa podeli papež štiri nižje redove; vsi posveščenci prejmejo iz njegovih rok sveto obhajilo.

Pri tej priliki so marsikaj tolažilnih besedi izpregovorile ustnice svetega očeta ter vlivale v srca vseh vernikov moč in tolažbo. Pavlinu, Benjamínu in Natanaelu pa usiši njih srčne želje: vzeli jih bode s seboj v Rim, kjer bo Pavlina meseca decembra posvetil v mašnika, dočim se bosta ostala dva mladeniča pod njegovim nadzorstvom bavila z bogoslovnimi nauki. Korneliju veli nadaljevati pričeto delo, Lucija pa pregovori, da se končno odloči prevzeti obljublano službo načelnika cesarjeve telesne straže. »Ne tajim, da ne bo brez nevarnosti,« pravi Lin; »toda vojak Kristusov se ne sme ogibati nevarnosti, kjer se mu ponuja in obljublja

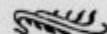
venec zmage. V tej službi lahko več kristišk Cerkev kakor med svojo družino. Uverjen sem, da sta tvoja plemena soproga in pobožna mati pripravljem utrpeli to žrtev.«

»Z veseljem,« odgovorita hkrati Tamara in gospa Lucina.

»Morda bo Gospodu dopadljivo, če tudi same sebe popolnoma darujemo njegovu Cerkev?« vpraša Lucija.

»Gotovo, in sem tudi docela prepričan, da bo Gospod od nas vseh, celo od tega malčka, ki se zdaj igra z golobčki in jagnjetom, sprejel daritev, nemara celo krvavo daritev...« odgovori Lin s soiznimi očmi. »Bog bo podelil svoji Cerkev, dokler bo vladal Tit, nekaj dni neskaljenega miru. Toda Titov brat Domicijan je strupen sovražnik Kristusovega imena in nosi v prsih srce Neronovo. Kmalu bodo završeli novi viharji in prelite bo še mnogo krvi, preden bo Cerkev zmagala. Da, vojskovala in borila se bo do konca sveta. Ali zmaga ji je zagotovljena. Kristus je zmagovalec, Kristus je kralj, Kristus je gospod neba in zemlje.«

Besede papeževe so se izpolnile. Vsi, katerim so bile namenjene, so zmagali, zmagala je Cerkev in bo zmagovala na veke.

Razgled po domovini.

Zahvala.

Zlorabeč mojo v pouk „Ženinom in nevestam“ izdano knjižico so nasprotniki svete Cerkve in katoliške vere sploh poizkusili povzročiti hudo pohujšanje ter zadeti Vašega škofa, da s tem zadajo hud udarec katoliški Cerkev in verskemu prepričanju slovenskega ljudstva.

Zato pa mi je bilo v veliko zadovolženje, da se je slovensko ljudstvo, kateremu sem višji pastir, zadnje dni po celi moji škofiji tako navdušeno vzdignilo, ogorčeno obsodilo nasprotno akcijo zoper Cerkev in vero ter zlorabljenje moje knjižice in mi izreklo zaupanje in vdanost.

Zato se v prvi vrsti vernemu ljudstvu ljubljanske škofije in katoliškemu časopisju pristrčno zahvaljujem in kličem: Bog plačaj!

V Ljubljani, 27. novembra 1909.

† **Anton Bonaventura**
škof.

Ožje volitve v obrtno sodišče. Pripravljalni odbor za volitve v obrtno sodišče naznanja obrtnikom mesta Ljubljane in ljubljanske okolice, da se vrši dne

7. decembra 1909 ožja volitev za dva doslej še neizvoljena prisodnika v obrtno sodišče. Pripravljalni odbor prav toplo priporoča, da vsi obrtniki soglasno volite samo naslednja dva kandidata, katerih imena se glasita: **Toni Josip, mesar v Ljubljani; Kušar Franc, izvošček v Ljubljani.** — Pridite vsi volivci gotovo na volišče ter oddajte svoje glasove imenovanim kandidatom. — Pripravljalni odbor za volitve v obrtno sodišče.

»Mladičiči na plan!« Pod tem naslovom je ravnokar izšla lična knjižica, v kateri neimenovani, a vendar dobro znani pisatelj v navdušenih besedah kaže slovenskim mladeničem pot, po kateri naj hodijo, ako hočejo sebi in narodu dobro. V prvi polovici knjižice v izredno jasnih barvah slika domače nasprotnike ter njihovo delovanje, ki je le v pogubo slovenskemu ljudstvu, v drugi polovici pa vabi mladeniče v organizacije, ki so osnovane na krščanski podlagi. Naj tu navedemo naslove posameznih poglavij: 1. Liberalci. 2. Radikalci. 3. Svobodomislci. 4. Socialni demokrati. 5a) Naša politična organizacija. b) Naša gospodarska organizacija. c) Naša izobraževalna organizacija. 6) Naša verska organizacija. III. Sklep. — Knjižica je tako lepo pisana, da imamo samo eno željo: naj bi ne bilo slovenskega mladeniča, ki bi ne prečital te knjižice! Prepričani smo, da bo v rokah naših fantov rodila veliko lepih sadov. Omisli si jo pa lahko vsak, ker se dobiva po jako nizki ceni, namreč po 20 vin. izvod, in sicer v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Umri je dne 26. novembra v Lahnvičah pri Cerkljah vpokojeni župnik č. g. Rudolf Gregorič. Naj počiva v miru!

Za idrijsko dekanijo se je že osnoval dekanijski odbor S. K. S. Z., ki je imel prvo sejo 19. novembra. Druge dekanije, posnemajte idrijsko dekanijo in hitite povsod z ustanavljanjem dekanijških odborov naših izobraževalnih društev!

Novo k. s. izobraževalno društvo se je ustanovilo v Zgornji Šiški.

Češki »Orel« na Moravskem se krasno razvija. Ima že sto podružnic s skupaj 5000 člani. To je najboljši dokaz, kako potrebna in opravljena so katoliška telovadna društva.

Prvi češki »Orel« na Dunaju. 21. t. m. je prvič na Dunaju nastopil prvi češki »Orel« z javno telovadbo. Nagovoril jih je državni in deželni poslanec Šramek in predsednik »Danice« Avsenek. V kratkem se ustanovita »Orla« v 20. in 15. okraju. Vadili jih bodo tudi »Orli« »Daničarji«. Tako tudi med Čehi čezdaljebolj napreduje krščanska ideja in organizacija. Pojavila se je misel, da bi v letu 1910. slovenski in češki »Orli« kje skupno nastopili. Zdaž Bôh!

Iz Kranja. Tiskar Ivan Lampret, ki je izdal zeleno brošuro, jo je izročil v Kranju v prodajo »knjigotržcem« Viljemu Požgaju, Pavletu Bizjaku in Antonu Adamiču. Prodajali so jih otrokom in zraven kričali, da škof pohujšuje. Koncesije za prodajo knjig sploh nima nobeden izmed teh knjigotržcev. Samo mašne bukvice in knjige za ljudske šole smejo prodajati, drugih pa

ne. Sicer pa liberalce ščitijo uradniki, ki so z njimi enega mišljenja. Po pisarnah naših uradov leži na mizah le »Slovenski Narod«.

Umril je v Mostah 22. novembra I. Jagodic ali Kajževc. Bil je dalj časa občinski odbornik. Še mlademu pokojniku sveti večna luč!

Novo šolsko poslopje. Zgradba novega šolskega poslopja za trirazrednico v Brusnicah (okraj Novo mesto), ki je proračunjena na 36.300 kron, se bo oddala potom javne dražbe v torek, dne 7. grudnia t. l., pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Novem mestu.

Išče se Franc Novakovič, doma iz Šutne, župnije Sv. Križ pri Kostanjevici. Imenovani je nekoliko slaboumen, 30 let star, brez brade, ima rjavkaste brke, nosi rjavkasto že ponošeno obleko s pikicami, hodi bolj težko ker ima prste na obeh nogah odrezane; zna tudi nemško govoriti. Z doma je izginil pred sedmimi tedni. Ako kdo za imenovanega vč, prosimo najljubše, da ga javi na župnijski ali občinski urad v Sv. Križu pri Kostanjevici.

Krščansko-socialno delavsko zborovanje v Trstu. Ob zelo veliki udeležbi je dne 21. nov. zborovalo v dvorani »Marijinega Doma« tržaško slovensko krščansko-socialno delavstvo. Govorila sta Guštin in Moškerc. Shod je sklenil resolucijo, ki izreka zaupnico dr. Kreky kot članu socialnega državnozbornskega odseka. Ob sodil je podlo počenjanje slovenskega svobodomiselnosti glede na nesramno, neupravičeno in nenarodno gonjo proti prevzvišenemu ljubljanskemu knezoškofu, kateremu je izjavil shod svojo udanost. K IV. vseslovenskemu delavskemu shodu je tržaško krščansko-socialno delavstvo sklenilo poslati deputacijo. Na shodu se je govorilo tudi o J. S. Z. in se je navzočemu delavstvu priporočalo, naj se pridno narača na »Našo Moč«, ki objavlja osobito glede na tržaške slovenske služkinje redno izborne dopise.

Pri katastrofi v ameriškem rudniku ponesrečilo 18 Slovencev. Ameriški slovenski listi poročajo da je pri katastrofi v Sheryu, Illinois, moralo umreti 18 slovenskih premarjarjev.

Ponesrečen rojak v Ameriki. Piše se nam iz Sheboygana: Dne 1. listopada se je ponesrečil rojak J. Vidmar iz Senožeč pri Sv. Petru na Notranjskem. — Dne 30. vinotoka je v Ameriki umrl rojak Josip Mrgole v starosti 22 let.

Slov. kat. akademično teh. društvo »Zarja« spremeni svoje društvene prostore od 3. decembra naprej v Brunngasse 7, I.

Izgubil je v nedeljo 21. novembra R. G. en dvokolesen voziček, v katerem je imel sodček za 61 l. od Ljubljane do Jezice. Najditelj se naproša, da naznani v upravništvu tega lista, kje je dobiti omenjeni voziček in sodček.

Tečaj za krmiljenje živine. Kmetijska šola na Grmu priredi v nedeljo 5. decembra tečaj za krmiljenje živine. Tečaj traja od 9. do 11. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Na sporedu tečaja je: Živalska prebava. Množina potrebne krmic. Vrednost različnih krmil. Raba in nakup

močnih krmil. Pripravljanje in pokladanje krme. Od 2 do 4. popoldne je praktični pouk v hlevu in krmilnici. Vabimo žvnoorejce, da se mnogoštevilno udeležijo tega tečaja na Grmu.

Kmetijska šola na Grmu šteje letos 32 učencev in sicer 22 novih in deset drugoletnikov. Od letčnih učencev je 12 Dolenjcev, 5 Gorenjcev, 4 Notranjci in 1 Štajerc. Pričakovati je, da se število učencev v novourejeni šoli za naprej še pomnoži. Zimska šola šteje 9 učencev, letna šola 13 učencev.

Tuje zavarovalnice na delu. Nebroj tožb je vložila Graška zavarovalnica zadnji mesec v naši deželi. Plačala je pa tudi lepo svoto stroškov, ko se je izkazalo, da tožba ni opravičena, da le lovi tožbenim potom kaline za svoj zavod. Torej pozor! — »Slavija« na goni agente med svet, ki lažejo in obrekujejo druge zavarovalnice. V idrijskogoriškem gorovju razklada nekak dobrodelnež, da jamči zavarovanec naše domače »Vzajemne zavarovalnice« z vsem svojim premoženjem za škode, ki se pripete pri zavarovanih omenjene zavarovalnice. To je sicer laž, da bi jo človek lahko z roko prijel, a vendar se še najde posameznik, ki bi to verjel. Torej pozor in še enkrat pozor, da se ne dela škoda našim domačinom, vernim pristašem »Vzajemne« kot edine domače zavarovalnice.

Občinski odbor v Cerknici pri Raketu je v svoji seji 25. novembra 1909 z veliko večino sprejel predlog, s katerim izreka prevzvišenemu knezoškofu dr. A. B. Jegliču vdanost, zaupanje in globoko hvaležnost za Njegovo vneto apostolsko delovanje ter se obenem zgraža nad surovimi napadi na knezoškofa in nad hudobnim pohujševanjem mladine od strani verskih sovražnikov. — Navzoči liberalci so izjavili, da ne odobravajo zelenih brošur, zlasti drugega zvezka ne, vendar pa glasujejo nasprotno. Predlog je bil sprejet z vsemi proti štirim glasovom (trije liberalci so bili že poprej odšli). Proti predlogu so glasovali: Matevž Martinčič, Fr. Zagorjan, Ernst Šerko in Anton Meden iz Begunj.

Davek na vino. Kakor se nam z Dunaja iz poslanskih progov poroča, je finančni minister začel omahovati, ali bi sploh vložil v zbornici načrt vinskega davka, ker se je v vinorodnih krajih začel tako velik odpor.

Poučne tečaje priredi to zimo po deželi S. K. S. Z. Da jih bo mogoče urediti, naj se pošljejo čim prej centrali prijave onih društev, ki žele imeti tečaj, katerega naj bi se udeležila tudi sosednja društva.

Novo »Božične pesmi« za mešani zbor, zložil dr. Anton Chlondowski salez. duhovnik na Rakovniku pri Ljubljani, so ravnokar izšle v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena s poštnino vred 1 K 40 v. — S to zbirko bo našim cerkvenim zborom zelo ustrezno in je želeli, da je ne manjka na nobenem cerkvenem koru. Kaj več spregovorimo v kratkem.

Anton Medvedova žaloigra v petih dejanjih »Kacijana«, je izšla pravkar v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljublja-

ni. Kacijanar je gotovo ena najznačilnejših pesniških publikacij na dramatičnem polju s pristnim zgodovinskim ozadjem in se jej mora priznati visoka literarna vrednost. O igri bomo v kratkem obširno spregovorili, uprizorila se bo še to sezono v deželnem gledališču v Ljubljani. Cena s poštnino vred 1 K 50 v.

Najsilnejši Miklavžev večer, kolikor jih je sploh bilo doslej, bo prihodnjo nedeljo, 5. t. m., ob 6. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona« v Ljubljani. Tudi odraslim ne bo žal, ako si ogledajo prekrasno prireditev. Pridite in pogledite!

Nemec ustrelil Slovence in mu odrezal glavo! Borna lovca Eisenpan je ustrelil slovenskega fanta Janeza Rožiča iz Begunj, ki je šel čez Begunjsčico. Rožič je lovca lepo prosil, naj ne strelja vanj. Eisenpan je Rožiča ustrelil v glavo in je bil Rožič takoj mrtev, nakar je nemški lovec slovenskemu fantu odrezal glavo in jo vrgel proč, da bi se mislilo, da je fant drugače ponesrečil. Ta dogodek zopet pričra, kako besno sovražijo Nemci Slovence. Postreljali bi nas radi, kakor pse.

Gorenjske novice.

Bohinjska Srednja vas.

g Romanje. Boh. Srednja vas. V nedeljo, 21. novembra, sta priredili župniji Srednja vas in Koprivnik skupno romanje na Sv. Goro. Udeležencev je bilo okoli 350. Božja pot se je izvršila v prav lepem redu in krasnem vremenu. Pri božji službi in med potjo sta prepevala lepo domača cerkvena zbor. Krasno je pojasnil gosp. provincijal Konstantin Lusner v svojem nagovoru, kaj nas privede na božjo pot v slavno Marijino baziliko: ljubezen do svoje lastne duše, do Marije in s'ednjič do prevzvišenega ljubljanskega gosp. knezoškofa, na katerega so se zadnji čas vrgli z vso zlobo nasprotniki svete cerkve in sovražniki vernega, cerkvi in svojim pastirjem udanega slovenskega ljudstva. To skupno romanje bohinjskega ljudstva je najsijsjnejši dokaz njegove zvestobe do svete cerkve in njegove udanosti do presvetlega knezoškofa, a obenem soglasen protest, ogorčenje proti hinavski liberalni gonji. Na presvetlega gospoda ljubljanskega knezoškofa se je poslalo s Svete Gore s'edečo brzojavko: »350 Bohinjcev iz župnij Srednja vas in Koprivnik molijo v Marijinem svetišču na Sv. Gori za Presvetlega in mu izraža svojo neomejeno udanost.«

g Smrt. Dne 21. novembra je umrl v gorah na Dednem polju v lovski koči g. Wertheima njegov lovec Janez Markež, p. d. Matijčevca od Stare Fužine. Dva dni prej je prišel še sam od doma tje gori. Med potjo je že tožil o bolečinah v glavi in naporna pot ga je tolko utrudila, da je padel v koči v nezavest in se do smrti ni skoraj nič zavedel. Prejel je sveto poslednje olje in tudi zdravniška pomoč je bila takoj pri rokah. Bržkone ga je zadela kap na možgane.

Iz Št. Vida.

Društvene prireditve. Preteklo nedeljo je dekliška Marijina družba s sodelovanjem cerkvenega pevskega zbora v proslavo sv. Cecilije priredila prav lep društven večer. Gospod kaplan Tomelj je v uvodnem govoru razložil, zakaj se sv. Cecilija slavi kot zavetnica cerkvenega petja, ter je končno lepo opisal pomen in korist lepega petja sploh. Na to so se vrstile lepe pesmi mešanega in dekliškega zbora. Tudi članice tamburašnje so nastopile, ki so pokazale, da iz njihove pridnosti in vneme smemo pričakovati še kaj lepega. Zaključil se je večer s šaljivo - resno štiridejanko »Svojejavna Minka«. Igra sama na sebi ni taka, da bi bilo od nje kaj posebnega pričakovati; a igralke so vse brez izjeme svoje vloge rešile tako izborno, da jih moramo javno pohvaliti in drugim igralcem našega domačega odra v vsakem oziru postaviti za vzgled. — Prihodnjo nedeljo pa v Dravljah. Ondotno izobraževalno društvo priredi Miklavžev večer s predavanjem gospoda Podlesnika, s petjem in malo igro, ki jo uprizore člani društva. Začetek ob pol peti uri popoldne. Dohodek te prireditve se bo uporabil za pravo odra in za knjižnico. — Za božične praznike se pripravljata dve božičnici, eno bo priredila dekliška Marijina družba, izključno samo za svoje članice, drugo pa telovadni odsek s svojim naraščanjem. Pri zadnji božičnici se bodo obdarili revnejši šolski otroci, zato že sedaj preslono prijetelje našega društvenega življenja za naklonjenost, da bomo pridnejšim revnim otrokom o božiču napravili tem večje veselje.

Agitacija. Novo leto se bliža, ko je treba obnoviti naročnino za časopise. Somišljeniki, delajmo vsak po svojih močeh za to, da se naše časopise še bolj razširi. Prvo mesto naj zavzema »Domoljub«, ki naj ga ima vsaka hiša, ki se prišteva h katoliški stranki in ki obsoja za slovensko ljudstvo tako zelo poguben liberalizem. Vsakih 5 ali 6 večjih hiš skupaj naj ima »Slovenca«, »Bogoljub« in »Mladost« ne smeta manjkati v hišah kjer so dekleta in mladeniči; matere naj ne prezrejo »Detoljuba«. Gospodarji seveda naj si preskrbe tudi kak gospodarski list. Šentvidci, nikar se ne bojno plačati tega noveletnega davka za dobro stvar! Eдиноle z dobrim časopisjem bomo spodnesli tla slabemu časopisju in se utrdili v pravem mišljenju, tako da nas ne bo vsaka sapa omajala ali celo podrla. Da bomo pa dobre časopise dobili kolikor mogoče po ceni, bo v ta namen na praznik Marijin 8. t. m. po javnem predavanju posvetovanje, kako za prihodnje leto urediti donajanje časopisov, da se obvarujemo večjih stroškov, da pa bomo časopise vendarle kar mogoče hitro prejeli.

Iz občinske seje dne 22. novembra. Soglasno se izreče zaupanje in popolna udanost prevzvišenemu knezoškofu in se obsodi podlo počenjanje liberalcev, ki še celo apostolsko gorečnost našega škofa zlorabljajo v pohujšanje mladine. — V stavbeni odbor za zidanje pokopališča so se izvolili: Anton Belec, Anton Tomelj,

Val. Cirman, Fr. Erjavec, Val. Babnik, Sim. Juvan in Vid Merhar.

Novo pokopališče bo merilo 668 kvadratnih sežnjev, torej ne bo nič manjše, nego je staro. Zemljemerec je parcele že odmeril, v malo dneh se izvrše zemljknižni prepisi in potem se bo takoj lahko začelo delati.

Iz ljubljanske okolice.

Dobrova, 27. novembra. Je že tako, da pod solncem ni nič stalnega. Dne 25. t. m. (v četrtek) nas je zapustil vzorni gosp. kaplan Valentin Kajdiž; tukaj je služboval le skoz dve leti, dva meseca in trinajst dni. V tem kratkem času si je pridobil s svojo krotkostjo, odkritosrčnostjo in kremenitim gorenjskim značajem popolno zaupanje, ljubezen in spoštovanje vseh nepristranskih in poštenih Dobrovčanov. Bil je vnet cerkveni govornik; izvrsten in praktičen katehet v šoli; vzgleden voditelj dekliške Marijine družbe, katero je očistil in oprostil vseh nevednih elementov, kateri se niso hoteli držati in ravnati po ob sprejemu slovesno danih obljubah in so se nagibali bolj v neko drugo družbo nego v Marijino. — Ves čas je vodil vzorno in požrtvovalno tudi našo domačo »Hranilnico in posojilnico« popolno brezplačno. Bil je popoln mož v vsakem oziru ter vnet in goreč delavec v vinogradu Gospodovem, kakor tudi v ostalem socialnem življenju. Vsem dobrovskim župljanom, kateri smo ga poznali, ostane za vedno v najblažem, neizbrisnem in hvaležnem spominu. Blagemu gospodu Valentinu pa želimo v njegovi novi službi najobilnejšega blagoslova božjega in božje pomoči ob vsem njegovem dejanju pri njegovem duhovno - pastirskem in socialnem delovanju v dušni in telesni blagor mengeških župljanov, med katere se je kot duhovni pomočnik in šolski katehet preselil.

Iz Ježice pri Ljubljani. Topot pa so bili na vrsti naši vrli fantje. Prvikrat so nastopili na odru kot govorniki, igralci in pevci, katerim so se iz prijaznosti s svojimi ubranimi glasovi pridružile tudi domače pevke. Vspeh je bil popoln. Kdo pa je bil pri prireditvi navzoč, pa je odšel od nje nezadovoljen? Pa še drugič. Le vkup, pošteni fantje posavski, dvignite silne moči, ki spe v vaših mladih srcih: Z Vami je Bog, za Vami pa ljudstvo posavsko. Živelj!

Selo. Miklavžev večer bo priredilo katol. slov. izobraževalno društvo v salonu pri Oražmu. Prijazna igrice bo uvod v zabavni večer. Miklavž nastopi s svojim spremstvom, da poplača pridne otročičke. Po nastopu bo tombola v gostilniških prostorih g. Oražma. Zabava bo zanimiva. — Toliko zaželjeno igro »Elizabeta, grofinja turinška« bo društvo ponovilo dne 12. decembra ob 4. popoldne, da lahko bližnja okolica uživa krasnih prizorov lepoto. Prijatelji, pridite opazovat, kako zna društvo gojiti lepo umetnost.

Hrušica. Kdor je bral »Domoljuba«, je opazil, koliko smo se borili, da smo se znebili neljube osebe g. učitelja Šušteršiča. Takrat je ves »višji svet« upil, da smo krivični. Gospod je šel od nas v vrliško župnijo. Kmalu so ga pa spoznali in

zahtevali, da odide. In omenjeni gospod je spregel z učiteljskim stanom. Predno je prišel k nam, je bil v izanski fari, od koder so mu tudi rekli iti. Iz tega vsak lahko spozna, da je bil naš boj pravičen in da se je delala nam krivica, ko so upili, da smo nasprotniki šole. Tudi zavoljo gospodarstva s šolo se je uprl krajni šolski svet in ni dovolil nobene reči. Evo dokaza! V šolo so morali otroci nositi krajcarje za zvezke. Sedaj je pa od Bahovca v Ljubljani prišel račun na krajni šolski svet za 200 kron za zvezke. Čudno je bilo res gospodarstvo. In ker se je krajni šolski svet temu uprl, so upili, da smo nasprotniki šole. Da smo prijatelji šole, se vidi iz tega, ker smo že sklenili vzeti posojilo, da dozdimo spomladi svojo šolo, ki se bo tudi razširila.

Šmartno. Zaradi neke pomote ni bilo predavanja zadnjo nedeljo. Prihodnjo nedeljo bo shod pri Kebru po opravilu. — Nek trgovec se je priklatil v našo vas ter je naredil magacin za svoje blago. Prodajati pa hoče »farbo«. Farba namreč, da je on dal posuti cesto čez Šmartno in da je njegova zasluga popravljena cesta. Te farbe ne potrdimo. Mu jo bomo že »stavšali«.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Češnjic nad Blagovico. Pred nekaj leti je bilo naznanjeno v »Bogoljubu«, kako lepo in krasno je prenovil in prezlatil stari tabernakelj pri velikem oltarju g. Ivan Klemen, podobar v Kamniku. Lansko leto je prenovil in popravil prav lepo dva oltarja sv. Družine in sv. Florijana in zopet letos je postavil oltar sv. Ane, katerega je pa posebno lepo in krasno izgotovil. Zares lepo delo gospoda Ivana Klementa. Delo je jako lepo in krasno — cena prekrasnemu delu pa prav nizka. Častitim gospodom župnikom tega podobarja toplo priporočamo.

g Komenda. Težka je bila za nas ločitev 23. novembra. Zapustili so nas blagi gospod župnik in duhovni svetnik Martin Poč, ter se po 42letnem trudopolnem pastirovanju podali v Kamnik v zasluženi pokoj. 14 let so bivali med nami. Prišli so ob času, ko je potres hudo poškodoval farno cerkev in tri podružnice. Gospod župnik se niso strašili nobenega truda. Modro so vodili prezidavo farne cerkve, ki se je znatno povečala, dobila krasne nove orglje in vse štiri nove stranske oltarje; enako so se lepo prenovele podružnice. Odhaja oči gospod župnik so bili z vsemi ljubeznjivi v občevanju, dober oče ubogih in silno potrpežljiv; če je bilo pa potreba so neustrašeno povzdignili svoj glas. Po njihovi zaslugi se je priredila velika lepa dvorana, kjer ima sedež novoustanovljeno »Katol. slov. izobraževalno društvo« in telovadni odsek. Natančni so bili gospod svetnik v vseh svojih opravilih, strogi do sebe, prizanesljivi do drugih. Kaj čuda, da so se vsem faranom priljubili, zapustili so faro lahko z zavestjo, da tu niso imeli sovražnika. Na predvečer odhoda jim je priredilo »Katol. slov. izobraževalno društvo«. Orli in požarna bramba pristrčno odhodnico. Orli so svetili z lampijončki, cerkveni pevci so zapeli

tri skladbe, na to se je v iskrenih besedah zalival gospod Andrej Mejač v imenu občinskega odbora, »Katol. slov. izobraževalnega društva« in požarne brambe, posestnik Ivan Štercin pa v imenu Orlov. Ginjenj so odgovarjali gospod svetnik in spregovorili za slovo lepe bodrilne besede v prosep imenovanih društev. Darovali so požarni brambi in Orlom znatno vsoto. Blagemu gospodu ključemo iz dna srca: Nikdar Vas ne pozabimo hvaležni farani! Koj nato v sredo se je vršil slovesni sprejem novega gospoda župnika. Pozdravili so jih preblagorodni gospod baron Apfaltrern iz kriške graščine z gospo, ki jim je podarila lep šopek, potem župan Andrej Mejač v imenu občine, »Katol. sl. izobraževalno društvo« in požarna bramba, nato načelnik Orlov in voditelj obeh Marijinih družb. Le gospod šolski vodja ni imel časa pripeljati šolsko mladino, ki se je vkljub temu v obilnem številu zbrala pod šolsko zastavo. Morda se ne motimo, če trdimo, da je ob tej priliki gospod Gerinek pokazal enkrat očitno to, kar vedno misli v srcu. Le tako naprej po začrtani poti, da ne bomo več igrali — skri-valnice. Preteklo nedeljo so Orli napravili v društveni dvorani dve igri: »Repositev« in »Prepirljiva sosedja«. Prvič so obiskali dvorano gg. baron Apfaltrern s soprogo in grof Korinski. O napredku fantov so se zelo laskavo izrekli in znatno prispevali v blagajno društva in Orlov. Ljudstvo jim je za obisk hvaležno, ker so pokazali, da niso plemeniti le po krvi ampak tudi po duhu in srcu. Čast jim!

g Iz Ihana. V nedeljo 21. novembra, popoldne je bil pri nas ljudski shod in sicer nenavadno dobro obiskan. Poročal je poslanec dekan Lavrenčič. Najpreje je ožigosal nesramno liberalno gonjo proti prevzvišenemu gospodu knezoškofu. Potem pa razložil delovanje naših poslancev v deželnem zboru. Na to je shod izrekel zaupanje našim poslancem, osobito načelniku dr. Šusteršiču in sprejela se je znana resolucija enoglasno.

Iz raznih krajev Dolenjske.

g Iz Šenčurja. Neko človeče, ki slihi na ime Skala in ki ima izgon iz mesta Kranj, da niti skozi mesto ne sme, se je te dni v gostilni na Visokem širokoustil nad našim knezoškofom radi izdane brošure. Kar tak revež govori, mislimo, da nima veliko pomena. Vendar mu je nek Šenčurjan prav živahno pritrjeval. Ime nam je znano. Prešla sta v svojem pogovoru tudi na našega župana Barleta. Skaia ga je grozno hvalil in agitiral zanj, tudi omenjeni Šenčurjan se je izrazil, da drugega ne bo volil kot Barleta. Iz tega se sprevidi, kak da je naš župan, če ga taki ljudje hvalijo in agitirajo zanj. No, saj pameten človek tako ne bo več hvalil našega župana, ker ga že predobro poznamo. Svetujemo mu, naj se raje preje sam odpoje svojemu stolčku, predno ga mi vržemo, da bo vsaj častno propadel. Skali pa svetujemo, da naj gre v drugič svojo modrost razlagat raje v neko drugo gostilno, kjer so večji županovi privrženci.

g Iz Žabnice. Javna društvena prireditev v proslavo 25letnice škofovstva papeža Pija X. dne 21. novembra je vspela

v popolno zadovoljnost navzočih, kar je pričalo njihovo živahno razpoloženje. Slavnostni pozdrav in prolog v vezani besedi, deklamacija in predstavi, vse je bilo dobro naštudirano in se je vršilo gladko in naravno. Igralno osobje se je znalo docela vglobiti v svoje vloge, dokaz, da je bilo kos svoji nalogi. Sodeloval je tamburaški zbor kšč. soc. izobraž. društva iz Škofje Loke, ki je na društveno povabilo drage volje prihitel k nam ter kaj vrlo udarjal, za kar mu bodi iskrena zahvala. Prireditev se je zaključila s srečolovom. Le v društvo, vsi krščanskomisleči! — Mraz se je nam naredil, a dnevi so krasni. Tudi sneg se je nam že malo ponujal, vendar smo ga bili mi letos na Kranjskem zadnji deležni. Obležal pa v ravnini ni.

g Stara Loka. Nagloma je umrl dne 9. novembra posestnik Franc Jenko v Veštru. Pri obrezovanju repe ga je zadela najbrže kap. Bil je tudi prijatelj alkohola. — V nedeljo dne 5. decembra, popoldne po litanijah, priredi Katol. izobraž. društvo v salonu g. Jelovčana predavanje. Predaval bo gosp. kanonik Sušnik. Fantje in moške pridite v obilnem številu, ker bo predavanje jako zanimivo. Potem bo tudi vpisovanje novih udov v izobraževalno društvo.

g Shod v Preski. V nedeljo 5. decembra bo imel vodja Slovenske Ljudske Stranke dr. Šusteršič, popoldne ob 3. uri, javen shod v Preski v »Društvenem domu«! Udeležite se ga obilno!

g Komenda. V nedeljo 5. decembra bo v dvorani katol. slov. izobraževalnega društva važno podučno predavanje. Moške in mladeniči, pa tudi žene in dekleta, pridite v obilnem številu poslušat »o nekrvavi svetovni vojski«. Vstop je prost vsem.

Dolenjske novice.

Belokranjske novice.

d Črnomaljske novice. Naše izobraževalno društvo si sedaj pridno kuri, ker je zima, ter dela in skrbi za prihodnjo pomlad in poletje. Kakor dela poljedelec poleti za zimo, tako morajo društva pozimi delati za poletje. To tudi mi znamo. Orli telovadijo redno vsak teden v društveni sobi, kolikor se da. Eden vaditeljev se je udeležil mladeniškega tečaja v Ljubljani in nam od tam donesl novih vaj, prostih in v sabljanju, kar bo odsek gotovo poživilo. — Dekleta so se vrgla na petje. Poučuje jih neumorno vrla gospodična učiteljica Primožič. Dekleta jako napredujejo. Fantje, kdaj pa ustanovimo moški zbor? Dajmo ga no, dajmo! Fantje, ko pridete domov iz »fremda« ali od vojakov, le hitro v društvo, da vam ne bo zima. — Tudi krasne tamburice čakajo v društvu na tamburaše in tamburašinke. Glejte, koliko dela! Društvo pa, v katerem le eden dela, ni za nič, pravi dr. Krek. Moške, hodite k predavanjem, ki bodo zanaprej vsako nedeljo po deseti maši. Moške, bo apetit boljši opolane, če bote čuli predavanje! Čudno, a vendar res! Pozimi je začela brenčati v društvu »Čebelica«, ki nabira med

in vosek v podobi vinarjev, petic, desetlic, kronic itd. Takoj prvi uradni dan je dobro opravila, ker je na devetnajstih cvetkah (vlagateljih) nabrala čez trideset kron. Dobro in lepo je to. Le tako naprej! — Novega župana so izvolili v občini Loka pri Črnomlju. Prejšnji je bil prav izvrsten, krščanski mož, pri vseh priljubljen. Le škoda, da ni hotel več sprejeti županske časti. Upamo, da bo novi župan tudi delal za pravi blagor občine in se ne bo dal voditi črnomaljskim liberalcem.

d Odbor »Kmečke zveze« za Belokrajinu je imel sejo dne 18. novembra v Črnomlju. Odbor »Kmečke zveze« se je posvetoval o raznih koristnih rečeh. Ob tej priliki je odbor K. Z. z ogorčenjem ugovarjal proti takim nezaupnicam, kakoršna se je izrekla na zadnjem liberalnem shodu v Gradacu pod predsedstvom Mazellejevim vobče visokospoštovanemu deželnemu glavariju pl. Šukljeju in našem vrlemu belokranjskemu poslancu Matjašiču, povdarjajoč, da oni, ki teh dveh poslancev niso volili, samoobsebi umevno, tudi ne morejo biti kompetentni, da preso-jajo njihovo delovanje, še manj, jima izrekati nezaupnice, ker se vé že naprej, da njim njihovo delovanje ne bo všeč, ker so njih nasprotniki. Zato odbor K. Z. odločno ugovarja taki najmilejše rečeno — otročariji in brezmiselnosti, ki so jo belokranjski liberalci na svojem shodu 31. oktobra t. l. v Gradacu vprizorili. — Odbor »Kmečke zveze« odločno ugovarja nadalje nastali razvadi, ki se je pojavila na zadnjem shodu v Gradacu, da eden izmed občanov, četudi bi bil občinski odbornik, kar meni nič tebi nič celo občino zastopa in govori v imenu vseh občanov ali pa v imenu gotovega stanu, za kar ga ni nihče pooblastil kakor mizar Judnič iz Stranske vasi. — Slednjič se sklene, da naj bo občni zbor K. Z. za Belokrajinu dne 27. decembra 1909 ob 10. uri dopoldne v Črnomlju z dostavkom, naj se na shod povabita tudi gg. prof. dež. odbornik Jarc in tajnik S. L. S. dr. Rožič iz Ljubljane. Navzoči: A. Mihelčič, M. Erzar, Jak. Plut, Peter Flajnik, M. Rade, M. Matjašič in Jože Skubic.

z raznih krajev Dolenjske.

d Umrl je 22. novembra litijski cerkvenik Jože Zupančič v 58 letu starosti. Pokojnik je bil 20 let cerkvenik v Litiji, bil je občespoštovan in priljubljen. Vse-skozi je bilo njegovo življenje vzgledno, pobožno in pravično, taka je bila tudi njegova smrt. Brez posebnih bolečin od kapi zadet večkrat previden je zaspal v Gospodu. Zapušča ženo in hčerko. Blag spomin mu je ohranjen! — Letošnjo jesen ima smrt v našem trgu bogato žetev. Pobira pa le stare ljudi. Umrli so v kratkem: Petrova Mana, Kovklžova Katra, Boltetova Jera, posestnika mati Marija Bric, g. Petrič, Brenkačova Katra in 24. novembra Lipatovka. Vsak teh je dočakal 80 let in še čez.

d Iz Radeč. V nedeljo po prvi maši se je vršil tu javen shod. Poročal je naš poslanec dr. Zajec. Pojasnil je položaj v državnem zboru in Jugoslovanom skrajno sovražno politiko sedanje vlade. — Ko je

gospod poslanec omenjal še tudi divje gonje proti škofu, dali so zborovalci duška svojim čutilom v sledeči resoluciji: Zborovalci v Radečah najodločneje obsojamo liberalno pohujševanje mladine in liberalno gonjo proti knezoškofu in izrekamo svojemu škofu popolno in neomajano ljubezen in udanost. — Ko je gospod poslanec omenjal tudi delovanje deželnega zbora in pojasnjeval premembo lovske postave, so zborovalci s posebnim veseljem glasno odobrvali odločni nastop svojega poslanca glede lovske postave in izrazili svoje odobravanje v sledeči resoluciji: Izražamo svojemu poslancu za njegov odločni nastop v prid kmetu posebno zadovoljstvo in popolno zaupanje. — Igra »Najdena hči« so priredile v Radečah preteklo nedeljo popoldne dekleta Marijine družbe v dvorani našega Narodnega doma. Dekleta so dobro pogodile svoje vloge. Igra je napravila na gledavce najlepši vtis.

d Sv. Križ pri Kostanjevici. Naši Orli so priredili dne 21. novembra v prid svojemu telovadnemu odseku veseloigro »Črevljare«. Uspela je prav dobro. Najbolj je pač ngajala vloga črevljarja, katero je prednašal podnačelnik Bučar Alojzij. Jecjal je, kakor da mu je prirojeno. Pa tudi ostale vloge so bile v srečnih rokah: Štefanič, nam je predstavljal dr. Lopnika, barona Straneža je posnemal Jarkovič A., za zidarja Opeko se je dobro izučil Gramc Jože, bogataš Valentin si je izbral Gorenjca za svojega namestnika, vsem pa je vpljudno stregel služabnik Tonček — Grubič Fr. Igrali smo v obširni občinski pisarni stare šole, ki jo nam je drage volje prepustil g. župan, ki je sam član Orla. Hvala mu! Na splošno željo se igra ponovi na Sv. Štefana dan in sicer brezplačno za vse člane izobraževalnega društva oziroma Orla. Za novega leta dan pa pripravljamo še eno novo veseloigro »Krčmar pri zvitem rogu«, združeno s pevskimi nastopi moškega zbora, na kar že sedaj opozarjamo. Izobraževalno društvo, kakor tudi odsek Orlov se torej lepo razvija in noče tudi na polju dramatične umetnosti zaostati.

d Hinje. Pa naj še kdo reče, da pri nas nismo napredni! Med tem ko povsod po deželi umira brezverski liberalizem, bi se pa pri nas rad naselil. Prav malo prihaja k nam še časopisov, pa nas vendar obišče med temi tudi že en protiverski, liberalni list. Pravi se pa temu »Slovenski Dom«. Prihaja prav blizo farne cerkve, namreč v gostilno pri »Froncu«. V tem listu se na grd način sramoti cerkev, papeža, škofo in duhovnike. Čudno se nam zdi, kako se more v takih hišah, ki največ stržijo radi tega, ker so v bližini cerkve, podpirati list, ki sramoti cerkev. Hinjski farani pa hočemo ostati verni; zato se bomo pa tudi ogibali takih listov, ki so proti veri, pa tudi oklenili se našega »Domoljuba« in zahajali tja, kjer nam je na razpolago pošteni »Domoljub«.

d Ratje pri Hinjah. Petnajst je vasi, ki po tari stoje — najlepši med njimi je Ratejska vas; tako se prične naša domača pesem. Ne smela pa bi se imenovati

naša vas najlepša, ker se tako malo zmeni za dobre liste. Samo trije izvodi »Domoljuba« prihajajo k nam. Radi ga sicer beremo, ter ga iščemo pri naročnikih, samo volje nam manjka, da bi ga tudi naročili. Pa bo z novim letom morda drugače.

d Zvirče pri Hinjah. Pri nas so bile pred leti tako slabe šolske razmere da večina mladine nad 15. letom niti črk ne pozna. Naš novi učitelj pa je napravil sedaj tudi pouk za take, ter jih poučuje v pisanju in branju. Želimo veliko uspeha. Ničesar pa nam ne bo koristil ta pouk, če sami ne bomo skrbeli, da bi imeli kaj brati. To pa si lahko preskrbimo v vsaki hiši, če se bomo z novim letom naročili na »Domoljub«. — Mnogo bomo pa tudi napredovali, ko pristopimo v izobraževalno društvo v Hinjah.

d Mirna peč. Zadnjo soboto se je od nas poslovil gospod župnik Zore, ki je odšel na svojo novo faro Motnik. Naša želja je, da bi tudi tamkaj storil toliko v blagor ljudstva, kakor je pri nas v teku dveh let.

Nekateri so zaradi te premestitve mislili, da mora zato razpasti tudi posojilnica. Seveda s trudom zgrajeno stavbo je ložje podreti kakor zidati naprej. Hvala Bogu še je nekaj mož, ki ne vržejo precej puške v koruzo, ampak imajo v sebi tudi duha požrtvovalnosti in znajo ceniti koristno napravo. In tem naj velja geslo: »Po začrtani poti pogumno naprej!«

d Hinje. Prihodno sredo 8. decembra, na praznik Brezmadežne, popoldne po litanijah se bo vršil ustanovni občni zbor izobraževalnega društva v Hinjah. Da bo mogoča večja udeležba, bo ta zbor v novi šoli v spodnji šolski sobi. Vsi tisti, katerim je kaj za napredek, izobrazbo in blagor domačije pridite in udeležite se zborovanja. Kakor že sedaj kaže, jih bo mnogo pristopilo k društvu, zlasti fantov in deklet. — Društveno sobo pa bomo imeli na Hribu št. 12, v hiši M. Pelc.

d Iz Strug. Od povsodi beremo v »Domoljubu« od izobraževalnih društev in telovadnih odsekov, samo od nas nič. Zato bi bilo dobro, ko bi se pri nas ustanovilo katol. slov. izobraževalno društvo, za tem pa še Orel, ker jako potrebno bi bilo za fante kako boljše razveseljevanje, kakor ga imajo sedaj. Fantje struški, zganite se, da si čim prej ustanovimo to prepotrebno društvo.

d Trebnje. V nedeljo 5. decembra priredi Kmečka zveza občni zbor popoldne ob 2. uri v dekanjskih prostorih. Poročala bosta poslanca Lampe in Hladnik. Ker je v tem okraju precej liberalcev, ki delajo in hujskajo z vsemi močmi, je tem bolj potrebno, da se shoda vsi somišljeniki udeležijo. Povabljeni so torej vsi pristaši S. L. S.

d Iz Novega mesta se nam poroča, da je ondotni vikar gosp. Tomaž Klinar prestavljen v knezoškofske zavode in da ga vse, zlasti pa Marijina družba težko pogreša.

d Iz Semiča. Naše kršč. soc. izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo, 14. novembra, igro »Sanje«. Igralci so z dobrim uspehom rešili svoje vloge. Naše občinstvo se je naših predstav vedno rado v obilnem številu udeleževalo. Škoda, da

je bilo topot tako slabo vreme in zato udeležba s'abša. Pa na svidenje drugičkrat! — Zimski večeri dolgi večeri, tož in zdeha marsikateri! — Da ne bo tako, zato se vpišite v izobraževalno društvo, ki še niste. Zdaj je ravno pravi čas. Udina s'ane samo 1 K na leto. Tako boste imeli celo zimo in leto dovolj poštenega berila. Sprejemajo se udje v društvo pri društvenem tajniku gosp. organistu, v župnišču in pa vsako nedeljo od 1. do 2. v društveni sobi. — Trta je letos kakor zadnja leta dobro obrodila, le grozdje je letos grozno gnilo, a kajub temu je vinska kapljica prav izvrstna. — Na Verčicah imajo nemško šulverajnsko šolo; zato pa zavedni tamošnji stariši pošiljajo svoje otroke v Semič v šolo; prav imajo! V Rožnem dolu je slovenska šola že dogotovljena, samo učitelja še ni.

d Iz Jurjevice pri Ribnici. Navzlec vsem težkim naporom in slabemu vremenu, kakoršno je letošnje jesen, dodelan je vendar naš tako prepotrebni novi gasilni dom. Vse delo zidarsko, tesarsko in mizarsko je kaj imenitno, in ponos celi občini. Zato, kogar kaj zanima, naj si vsa stvar od blizu ogleda. Imamo tudi že novo brizgalno, ki kaj izvrstno deluje. Kakor se vidi, je društvo v vsem popo.no v redu. Društvo naše požarne brambe sestoji iz 45 članov, čegar načelnik in ustanovnik je gosp. Anton Lovšin. Prva hvala gre le njemu, zakaj treba je bilo veliko požrtvovalnosti, predno je prišla vsa stvar do svojega cilja, v dejanju je veliko k temu pripomogel gospod Anton Pajnič, društveni blagajnik, da se je vse delo tako izvanredno izvršilo. Tudi naš gosp. župan in ves naš občinski odbor je naklonil za društvo naše požarne brambe 1000 K podpore. Prezreti pa ne smemo gostilničarja gosp. Ludovika Šilc (Štefanjaka), ker nam je prostovoljno daroval prostor za stavbo novega gasilnega doma, in sicer na najlepšem prostoru vasi Jurjevice. Hvala vsem tistim, kateri ste, bodisi na ta a.i drugi način kaj darovali v društvene namene. Bodite tudi z naprej kolikor najbolj mogoče naklonjeni društvu. Društvo vam bo hvaležno za vsaki najmanjši dar. Blagoslovljenje doma je spomladi, zato vsa društva požarnih bramb že sedaj vabimo. — Član požarne brambe.

d Iz Višnjegorskega okraja. Zborovanje v Št. Vidu zadnjo nedeljo so odpovedali, ker so ljudje iz »Domoljuba« spoznali grdo hinavščino liberalcev. — Po okraju se še vedno govori o premostitvi sodnije iz Višnje gore. Fortuna, Kovač in drugi ne morejo mirovati. Prav jim je povedal Vaš dopisnik, naj jo dobe kamor hočejo, le plačajo naj sami. Ni pa treba ljudem metati peska v oči, češ, država bo zidala kakor v Litiji in Žužemperku. Ne glede na to, da državi primanjkuje denarja, vemo, da država zida le tam, kjer je primorana. Ako bi knez Auersperg odpovedal stanovanje, potem bi morala država zidati. Davkov imamo pa itak dovolj. Moje mnenje je, da se sodnije ne prenašajo tako, kakor mlade mačke. Sploh si pa ljudje lahko prihranijo polovico potov, ako se privadijo davke plačevati na pošti. — Vsaka davkarija ima na poštlah

svojega okraja položnice, ki so vsakemu brezplačno na razpolago. Na tako položnico zapišeš razložno svoto denarja, katerega misliš poslati, svoje ime, stanovanje in hišno številko in pošta pošlje denar brezplačno davkarji. Treba je le spraviti na pošti prejeto potrdilo za slučaj kake pomote. Pa ne vem, koliko naj plačam? Zemljiščni in hišni davek se navadno ne spreminjata. Ta davek najdeš v davčni knjžici v razpredelnici a. Na ta davek se nakladajo doklade. Ker se mora višina teh priklad vedno objaviti, jih lahko izveš pri županstvu. Priklade pobira dežela, okraj in občina. Med okrajne prištevamo doklade za cestni odbor, za zdravstveno okrožje, za okrajne učiteljske konference, za okrajne sluge itd. Deželne in okrajne doklade davkarja navadno skupaj zaračunaj v drugi razpredelnici z napisom »skladne priklade«. Kako torej izračunš višino doklade? Ako imaš 10 K zemljišnega davka in se pobira kakor letos za deželo in okraj 65%, beri: 65 procentna doklada, množi svoto zemljiškega davka z doklado in to svoto deli s 100, torej: $10 \times 65 = 650 : 100 = 6 \text{ K } 50 \text{ vin}$. Ravno tako izračunš tudi občinsko doklado. Ako pa ne veš višino doklad — zato bi se moral dandanes pač vsak brigati — in popusta pri zemljiškem davku, plačaj v začetku leta morebiti polovico letošnjega plačila in potem čakaj, da dobiš za ostanek opomin. Ako pa imaš kak drugi davek, dobiš itak plačilni nalog in dobro je, da številko istega zapišeš na položnico. Torej glede davka ni treba nikdar na kraj sodišča. O, ko bi vi, ki hočete sodnijo predstaviti, ljudstvo na pošti in v šoli o tem podučevali, bi vas morebiti res še kdo imel za prijatelje ljudstva.

d Iz Loškega potoka. Kaj zanimivo in živahno se je imel naš občinski odbor pretekli teden. Živahna, kot sedaj sploh vsaka, a pri tem jako značilna. Za živahnost preskrbijo naši »gospodarski«. Program teh ljudi je le ena točka pri vsaki seji: kričanje, zmerjanje, zabavljanje. — Kako so silno »gospodarski« in za blagor ljudstva vneti, evo vam dokaza: Novi odbor je moral takoj pri svojem nastopu, ker je prevzel skoro vse občinske stavbe v slabem stanju, vse popraviti. Nov dom požarne brambe napraviti, občinsko hišo, šoli pri Tabru pripraviti paralelko, novi šoli ograjo (po zahtevi c. kr. šolskega sveta). Zato je umevno, da se je porabilo nekaj denarja. Proračun je kazal primanjkljaj. Odbornik g. Škulj predlaga, naj se obdači pivo po 1 krono od hektolitra. S tem bi ljudstvo obvarovali novih naklad in davkoplačevavcem prihranili 350 do 400 kron. Ta davek na pivo bi plačali le pivci in veliko tujci, zlasti Italijani, ki ljubijo to mokrato. In glej dobrotnike ljudstva! Vsi »gospodarski« so bili proti predlogu obdačenja piva, torej za povišanje doklad. Gostilničarjem ne zamerimo toliko, ampak da se namestnik travniškega podžupana upa delati proti koristi ljudstva, ki ga je izvolilo, tega bi ne bili mislili. Predlog je seveda prodril z glasovi mož S. L. S. Ljudstvu se je prihranilo gotovih 300 do 350 kron. Da so imeli sedaj pa še več sapa, so pa gledali na svojega

vojvodo Ivana Rusa. Igral je to pot ulogo galerije. Odbornišstvo je mož zopet odložil iz ne znanih razlogov. Mož, ki je hotel paševati v naši dolini, se je zadovoljil za enkrat z galerijo, obujal je stare spomine v občinski hiši. Pa tudi to ulogo je izvajal kaj žalostno. Pokazal je, da ne pozna mnogo manire. Na opetovane opomine g. župana ni miroval. Milemu postopanju predsednika se ima zahvaliti, da se ga ni odstranilo. Tudi on, slavni »delavec« za ljudstvo, je s svojim sikanjem pokazal, da je proti obdačenju piva. Trka se vedno na prsi, da veliko plača, pa ne razume, da baš s tem predlogom se njemu največ olajša. Pa za njegovo mnenje se kaj malo briga občinski zastop. So časi minuli. Prihodnjič upamo, da pri enakih prilikah poide gospodu županu potrežljivost. Da se bo delalo v naši občini za ljudstvo, to bodo skrbeli možje S. L. S., ker se zavedajo svoje važne naloge in hočejo polagati račun svojega dela ljudstvu samemu.

Notranjske novice.

Vrhnjske novice.

n **Politični shod** dne 21. novembra je bil prava manifestacija vrhnjskega ljudstva. Govorili so poslanec Gostinčar, župan dr. Marolt in kaplan Vovko. Zborovalci so navdušeno sprejeli resoluciji, v katerih izražajo popolno zaupanje knezoškofu in poslancem S. L. S., a brezmejno ogorčenost liberalnim farizejem. Prav posebno zanimiva so bila izvajanja župana dr. Marolta o

bivšem liberalnem občinskem gospodarstvu na Vrhniki. Bilo je pa tudi potrebno to poročilo. Večkrat smo čuli zadnji čas mučno mrmranje, češ, saj je še slabše občinsko gospodarstvo pod vodstvom pristašev S. L. S., nego je bilo svoje dni pod liberalci, kajti občinske naklade so se pod prvimi silno zvišale. Res so se naklade zvišale, a kje je iskati vzroka? — Ko je prejšnji župan — v očeh barona Heina vzorni g. Jelovšek — moral zapustiti županski stolec, zapustil je na njem tudi čez četr milijona kron dolga. Ta dolg obstoji po izjavi g. župana dr. Marolta takole: 50.800 kron za vrhnjski vodovod, ki ga bodo plačevali vrhnjski tržani. Na šoli, katero obiskujejo le otroci iz Vrhnike, Stare Vrhnike in Verda, je bilo dolga 155.500 kron. To pa še ni vse, kajti računi z zgraditeljem vodovoda in s stavbiteljem šole še dosedaj niso urejeni. Slednja dva zahtevata še približno 30.000 kron. Poleg za šolo na Vrhniki imajo Starovrhnjani dolga za svoj vodovod 21.500 kron. Za cesto na Verd mora prispevati cela občina. Kljub temu, da so nekateri interesentje že plačali 38.000 kron, je prejšnji župan pustil še ravno toliko vsoto dolga, ki se sedaj z davki pokriva. Dasi je sedanji občinski zastop v kratkem času svojega delovanja precej izboljšal žalostno stanje občine, ima slednja danes še 237.000 kron dolga poleg zgoraj omenjenih 30.000 K, vsled katerih se bo morala občina pravdati. Prej imenovane podobčine imajo za

obresti in odplačilo kapitala vsako leto zbrati 21.600 kron, in to vsoto bodo morale zbirati celih 30 let, da bo dolg poplačan. Prejšnje liberalno županstvo je dobilo podpore za javne zgradbe od države in dežele, pa jih uporabljalo večinoma za to, da je obrestovalo dolg, ne pa da bi z njimi vračevalo hranilnicam na račun dolga. Potem so se seveda lahko bahali, češ, glejte nas, koliko koristnega smo napravili in vendar so občinske naklade neizpremenjene! Zanimivo je posebno, kako se pobirajo doklade na Stari Vrhniki. Tam morajo davkoplačevalci plačati stoodstotno doklado, da dolg obrestujejo in obenem vračajo. A kaj je storilo Jelovškovo županstvo? Napravilo je le šest- ali sedemodstotne naklade, tako da se je dolg vedno množil, ker se je 93 ali 94 odstotkov neplačanih obresti priklopilo vsako leto h kapitalu dolga. Davkoplačevalci so bili kruto varani. Zvižani občinski odbor jim je vedno trobil, kako vzorno gospodarji, češ, da imajo le 50-odstotno naklado, zraven je pa zamolčeval, koliko ima občina dolga in kako isti narašča. Kako se že pravi takim ljudem?! — Četudi se je povpraševalo Jelovška, koliko ima občina dolga, nikdar nisi zvedel natančne vsote. Saj še celo pregledovalci letnih računov niso imeli drugega vpogleda, kakor v tekoči blagajnični račun istega leta. Šele novi župan dr. Marolt nam je pojasnil žalostno stanje. Hvala mu! Če bi se ne bil pravočasno izpodmaknil stolec prejšnjemu županu, prišle bi bile posamezne občine v tak položaj, da bi imele v teku 20 let — če ne že prej — še enkrat toliko dolga. Po sedanjem načrtu pa bo ves dolg poplačan v 30 letih, seveda s primerno povišanimi dokladami. To je jasna, resnična slika o od liberalcev zavoženem žalostnem stanju. Zdaj pa lahko spoznate, kdo boljše gospodarji, ali sedanji pošteni, za blagor ljudstva vneti občinski odbor, ali bivši liberalni odborniki, katerim je bilo ljudstvo molzna krava, zraven pa — deveta briga. Gorje vrhnjski občini, ako bi se ne bila pravočasno izvila iz rok liberalnih sebičnejev! Gospod Kočever, preštudirajte zdaj to stvar, da ne boste v svojih gostilniških prostorih z neresničnimi podatki begali ljudi. To bo bolj pristojalo vašemu »kristalnočistemu« značaju! Žalostno stanje občine je napotilo sedanji odbor, da je ustanovil »občinsko hranilnico«, ki začne poslovati z novim letom. Vrhnjani, tu vam velja: Svoji k svojim! Hočete še zdaj liberalce podpirati, ko so vam za toliko časa nakopali toliko gorja! Priskočite z denarjem na pomoč »občinski hranilnici«, ki ima v prvi vrsti namen celiti rane, ki so jih zadali naši občini bivši vrhnjski liberalni padarji.

n **Na Miklavžev dan** pa v »Društveni dom«! Po končani popoldanski službi božji priredi veselico »Orel«. Igrala se bo četverodejanka »Čarostrelec«. Seveda ne bo brez godbe in petja. Po uprizoritvi pa nastop Miklavža. Stariši, pripeljite otroke!

n **K javnemu predavanju**, ki se vrši 8. decembra popoldan v »Društvenem domu«, vabi izobraževalno društvo. Ta dan se vrši predavanje le za dekleta in žene. Pri tej priliki se ustanovi ženski odsek

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu, vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. »Elsafluid«. Ta je res dober! To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici Elsatrg št. 16 (Hrvatsko).

2840 1

n Iz Bevk. Dne 21. t. m. smo imeli shod, na katerem je državni poslanec Gostinčar veliko lepega povedal in nam pojasnil zlasti grdo gonjo zoper našega nad vse priljubljenega knezoškofa, kateremu smo izrekli soglasno zaupanje in udanost. Tistemu liberalnemu zabavljaju pa, ki hodi z zelenimi brošurami pod pazduho okoli, pa povemo: ako ne opusti tega svojega početja, odkrili bomo pred celim svetom, kdo in kakšen je ta tič!

Oč Pivke.

n Sreča v St. Petru na Krasu. V »Domoljubu« sem bral, da so liberalci radovedni, kako je prišel kurat Abram nacekrat do takega bogastva, da se vknjiži na cni parceli kar za 150.000 kron. Kurat pravi, da je le dobro delo storil s to vknjižbo. Meni pa je pravil nekdo, da je zadel neko srečko za približno 150.000 kron in ker ni vedel, kam z denarjem, je založil za vse liberalce, ki še niso mogli plačati kupljenih parcel; kar mu je pa še ostalo denarja, je pa priskočil na pomoč liberalni posojilnici v St. Petru, ki menda vedno toži, da nima denarja. Od drugzega sem pa zopet slišal, da so zložili socialni demokrati v St. Petru 150.000 kron in jih darovali kuratu iz tega namena, da bi spremljal mrliča na pokopališče tudi, ako bi se socialni demokrati pogreba še s tako rdečimi trakovi udeležili. — Naj bo prvo ali drugo res, vendar moje mnenje je pa to, da je bil stokrat manj srečen — pa vendar se boj srečen gozdar Žitko v St. Petru, ki je za 50 vinarjev zadel terno v znesku čez 1500 kron. Ta je vsaj dobil denar v gotovini!

n Kako skrbi »Slovenski Dom« za dobro ime! V Trnju smo imeli misijon. Vsak krščanski človek vé, zakaj je misijon. Ali ne za to, da se ljudje poboljšajo, če je treba, ali pa se utrde v dobrem krščanskem življenju. »Domoljub« je radi tega želel dosti uspeha, zakaj pravi misijon se prične še-le potem, ko je misijon v cerkvi končan. Sedaj ti pa pride s svojimi čudnimi nauki »Slovenski Dom« in pripoveduje celemu svetu, kakšni tolovaji so v Trnju in vse to obeša na Marijino družbo! Tako grdega obrekovanja pa res že dolgo nismo brali in ne slišali. Trnjani, zapomnite si dobro, kdo vas obrekuje kot tolovaje in to v časopisu! Radi bodo še prišli šentpeterski liberalci prosit vaših glasov, tedaj pa jim povejte, kar jim gre. Kadar ste v potrebi, kakor posebno letos, ko je več gospodarjev pogorelo, ni bilo nobenega blizu — tudi takrat ni potreba nobenega, ko bodo volitve. Kaj hočejo z vami delati, spoznate pa lahko iz dopisa v »Slovenskem Domu«, — napraviti hočejo iz vas tolovaje.

n Pogorelci v Trnju so skoro vsi spravili gospodarska poslopja pod streho. Hvala prisrčna vsem dobrotnikom, ki so k temu s hitro pomočjo pripomogli.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Shod S. L. S. v Harijah. — V nedeljo, 21. novembra po dopoldanski službi božji smo imeli tu shod, na katerem je govoril naš poslanec, nadučitelj gosp. Ravnikar. Pojasnil nam je v kratkih a temeljnih besedah položaj v državnem zboru, ožigosal protislovansko gonjo nemških nenasitnežev in tako dokazal edino pravo stališče in postopanje S. L. S. v državnem zboru. Nato je prešel na deželni zbor, opisal na kratko njegovo plodonosno delovanje, omenjal lovski zakon, šolski zakon in novi občinski volivni zakon. Ves govor so možje, 40 do 50 po številu, poslušali z velikim zanimanjem, posebno lovski zakon, ker imajo vsi kmetovalci tu na zajce veliko piko vsled škode katero jim vedno prizadeva. Ogorčeni pa so bili, ko jim je gospod poslanec končno omenil nesramno gonjo liberalcev proti našemu prevzvišenemu nadpastirju. Ko je potem še domači gospod kurat na kratko pokazal grda sredstva nasprotnikov, katera uporabljajo zoper katoliško cerkev in njene zastopnike, in ko jih je vspodbudil, naj delujejo pri vseh volitvah kot en mož, da se povsod popolnoma zatre gnjili liberalizem, ki je že itak v zadnjih izdihljajih, je predložil zborovalcem to-le izjavo na preljubljene-ga g. knezoškofa: »Shod izraža skrajno ogorčenje liberalni stranki, ki je v umazane namene vprizorila in še nadaljuje uprav lopovsko pohujšanje mladine in izreka, da bo slovensko ljudstvo s pohujševalci temeljito obračunalo. Zajedno izreka shod neomajno zvestobo katoliški cerkvi. — Izjavo so vsi zborovalci sprejeli z velikim navdušenjem. Nato se je izreklo popolno zaupanje S. L. S. in poslanca g. Ravnikarju, katerima obema je zadonel po dvorani gromoviti »Živijo!« — Harijci bomo imeli ta dan v dobrem spominu, le želimo, da bi imeli še večkrat kak shod, na katerem bi se mogli tako po domače pogovoriti in nekoliko bolj seznaniti z razmerami.

n Planina pri Rakeku. Za prihodnjo nedeljo, 5. decembra, se pripravlja v našem k. s. izobraževalnem društvu nekaj posebnega. Potreba je že namreč, da se naše društveno življenje zopet nekoliko poživji. V ta namen ustanovimo v društvu Orla. Dolžnost vsakega dobromislečega Planinca, zlasti pa naših fantov, je, da se tega ustanovnega zborovanja gotovo udeležijo. Po Orlah upamo zopet osvežiti vse naše društveno delovanje. Udeležite se zborovanja v obilnem številu, da bo rojstni dan našega Orla lep in veličasten! Obljubili so udeležbo Orli iz bližnjih krajev v kroju. Priđe tudi govornik iz Ljubljane. Na zdar!

n Umrl je č. g. Jernej Perfatel, župnik v Podkraju, dne 27. t. m., ob 10. uri dopoldne, previdén s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb se je vršil v Podkraju dne 29. novembra ob 10. uri dopoldne ob obilni udeležbi ljudstva in duhovnikov-ose-

dov. Bolezen je bila pokojniku delež celo življenje. Prenašal jo je udan v voljo božjo, zato upamo, da že uživa zasluženo plačilo. Podkrajcem želimo, da kmalu dobe dobrega novega župnika, pokojniku pa želimo: počivaj v miru, blaga duša!

Goriška.

Goriško slovensko šolstvo. Slovenci v Gorici se že leta in leta bore, da dobe slovenske ljudske šole, slovensko gimnazijo in slovensko realko itd. Sedaj se po goriških listih zopet čujejo glasovi za slovensko šolstvo v Gorici. Tudi liberalci so se začeli nekaj gibati v tem oziru. Prav je to! Toda nič ne bomo dosegli, dokler bo na krmilu sedanja protislovanska vlada, ki jo hočejo naši poslanci vreči, ki pa jo liberalci podpirajo. Liberalci naj najprvo protestirajo zoper vse, kar so storili zoper naše slovenske državne poslance, ki hočejo nemško vlado vreči ob tla, in šele potem naj tudi oni zahtevajo slovenske šole; in potem jim bomo verjeli, da jim je zahteva resna. Sedaj pa vpijejo proti vladi in jo obenem podpirajo.

Tudi poguma je treba! Listi so te dni prinesli novico, da je Pajer imenovan za deželnega glavarja. Sedaj pa zopet poročajo, da se še nič ne ve, kdo bo glavar ter da se stranke v tem oziru še med seboj pogajajo. Je nekaj ljudi, dobrih in poštenih, ki menijo, da bi se ne smeli upirati Pajerjevemu imenovanju, češ, če Pajer ne bo deželni glavar, bodo laški liberalci razbili deželni zbor. Ker pa hočemo — tako pravijo — da deželni zbor dela, se ne upirajmo Pajerjevemu imenovanju. K tej sodbi bi mi dostavili to-le: Prav tako lahko razbijejo deželni zbor slovenski liberalci, ali laški krščanski socialci, če bo Pajer glavar. Prvo je tako mogoče ko drugo! Zato ostanimo pred vsem načelni in dosledni. Ne gre pa nam v glavo, kako da se celo nekateri sicer probujeni možje na deželi dajo voditi od take oportunistične politike. V celem obsegu odobravajo pisavo »Domoljubovo« v tem oziru, toda da bi naredili tudi korak temu primeren, do tega jih ne pripraviš. Zato pravimo danes: V življenju in posebno v politiki je potreba načelnosti; a poleg te tudi poguma. Kaj nam pomaga cel koš načelnosti, če pa ni poguma. En pogumen in energičen mož je vreden več ko deset previdnih, pametnih, toda boječih ljudi. Dr. Susteršič je dejal nekoč: Boljša ena kaplja korajže, ko cel škaaf modrosti brez korajže. Možje, ki hočejo kaj veljati v politiki in javnosti, morajo torej biti tudi odločni; drugače jih bo od same modrosti in lepih besedi zlomek vzela.

Skioptiško predavanje o Grunwaldski bitki je imel dr. Capuder v nedeljo, 28. novembra v izobraževalnem društvu na Ravnici. Prostori društva so bili natlačeno polni.

Vprašajte Vašega zdravnika, ako ni Lovacrin

voda za lase edino učinkovito sredstvo za rast las in brade. Lovacrin povzroči folikle lase in gnojno brado in zaprti izpadanje las in izpadanje las. Tisoči to izrekanje. Dobiva se v steklenicah po K 5,-, 3 stekla K 12,-, 6 stekel K 20,-. Vsega čisto bele, nečrne in fine kože na obrazu in rokah kakor po vsem te esu proste vsake nečednosti naj se rabijo le slednji povsem neškodljivi dosedaj nedosežni Lovacrin izdelki. — Lovacrin-milo po K 1,-, 3 kosa K 2,-, Lovacrin-creme v lončkih po K 2,- in K 5,-, Lovacrin-losletna voda v steklenicah po K 2,- in K 5,-, Lovacrin-losletno po K 3,- in K 5,- sta. Razpoložljiva po povzetju ali če se denar pošlje naprej 2732 glavna zaloga.

Dr. Felth Nachf.

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 45.

Nadalje se dobi v mnogih drogerijah, parafarmacijah in lekarnah monarhije, kakor tudi pri A. Haucko, drogerija, Richard Sussnik, lekarnar pri Zlatem jeklanu.

Posteljna vlaga

odstrani takoj z uporabo "VSTANI", zakonito zavarovano. Starost in spol se nanašam. Knjižico pošlje zaštoni „Zavod Aesculap“ 431, Regensburg, Bavarsko. 2284 32-1

Zavod „Sanitas“

Regensburg, Bavarsko

Visjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tekoče iz ušes, šumenje po ušesih in napuhost tudi ako je že za 3220 starano.

Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni pri „Črnem oriu“ na Novem trgu, Celovec.

Končno je doseženo!!

da dobi lahko vsak prekrasno uro za zelo nizko ceno. Krasnó ameriško zlato dobiti švicarsko. Zaprno uro ki se ne da ločiti od one iz prinesa 14 karat. zlata, s 36 urnim koleselem na sidro s sekund. kazalnikom 3 letnim jamstvom s fino pozlačeno veričico 1 kos K 4-60, 2 kosa K 8-50. Nikak izkico. Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošljiva po povzetju

E. HILBER, Vrhov, Stradom 10/54.

Prisla rosvoplat. žepna ura K 2-00. 1 ustr. cenik zastoni in 2-00. — 2-1

Posteljna vlaga.

odstrani takoj z uporabo "VSTANI", zakonito zavarovano. Starost in spol se nanašam. Knjižico pošlje zaštoni „Zavod Aesculap“ 431, Regensburg, Bavarsko. 2284 32-1

Puške!

Lancaster . . . od K 28-
Flöbertpuške . . . 8-50
Pištola . . . 2-
Samokresl . . . 5-
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870

F. Dušek, Opatčno 123, Cesko.

Zastoni in poštine prosto

pošiljam vsa o-mur moj veliki bogato ilustrov. glavni cenik s 300 slikami s lidnih, dobrih in cenih glasbil vseh vrst.

C. Jank. dr. zaletnik

Jan Konrad

razpošiljalnica v Mostu št. 1332
Čestot. Viole na učence brez loča po K 480, 950, 6-
080, Lok K - 180, 1-180, c tre, piščali, klarin ti, harmonike itd., b gata izbira v katalog. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj

SINGER

šivalne stroje
kupite le v naših trgovinah, ki se vse poznajo po tem-le grbu:

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, ki imajo nimen, kazale na ime SINGER, postaviti na prodaj že rabljene stroje ali pa iske zastarelega sistema, kajti naši šivalni stroji se ne oddajajo prekupcem, marveč jih prodajamo naravnost 161 občinstva. 15-1

Singer Co.
akc. družba za šiv. stroje, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4

Zakaj ne kupite čaja naravnost iz prve roke??

Pošiljam po poštenu povzetju 1 kg najfinejšega čaja 7 K. Uvoz najfinejšega čaja, pravega ruma R. M. Zorè, Jesenice, Gorenjsko. 3264 3-1

Božična darila!!

Podprite se z dopisnico zahtevati katalog z 800 slikami od firme I. KÖNIG, Dunaj 7/3 P. Kaiserstrasse 101.

Bolan želodec

vpliva na ves organizem na zelo škodljiv način, zadusi delazmožnost in škoduje na duhu. Neredna prebava in zaprtje sta povzročitelja mnogih bolezni. Kot izvrstno, lajšajoče in zanesljivo učinkujoče sredstvo se priporočajo Orkeny-jeve Cascaradin tablete. Pol skatlj 1 K 20 vin., cela skatlja 2 K 20 vinarjev po povzetju samo iz

lekarne „pri Apostolu“ v Dunapešti, Josefsring 64, Depot 29.

Nedosežno ceno, nedosežno dobro in solidno!

Izredno ugodna nakupna prilika za kupcevalce. razpošiljanje tudi privatnim, posebno pripravno za božični nakup.

Kupon A 30 do 35 metrov K 11*80
sorotano in sicer 110 cm široko blago za obleko (najmanj 5 m) 80 cm celirja, slesko platno, velurna flanele, oksford za turiste, kanefas, delain in barhent za obleke.

Kupon B 30 do 35 metrov K 14*50
sortirano in sicer 110 cm široko blago za obleko (najmanj 5 m) 80 cm celirja, slesko platno, velurna flanele, oksford za turiste, kanefas, delain in barhent za obleke.

Kupon C 30 do 35 metrov K 16*50
sortirano in sicer velurna flanele, barhent, kašmir, franc. atlasov barhent in najnovejši celir s svila-timi efekti.

Kupon D 25 metrov K 16*50
110 cm široko blago za obleke „Pepita“ za 5 popolnih oblik.

Kupon E 25 metrov K 16*—
120 cm širok damastni kanefas, cvetlični vzorec in ornamentni in 120 cm širok kanefas znamka „Gut bürgerlich.“

Kupon F 30 do 35 metrov K 15*—
najfineje beljeno, izredno vojno platno „Edelweiss.“ obl. varovano, tudi ob najmočnejšem pranju s klorom nepokončljiv.

Kupon G 6 rjuh brez siva K 10*80
200 cm dolga, 15 cm širokih iz najmočnejšega, izredno stanovitnega usnjatega platna.

Kupon H 6 rjuh brez siva K 15*—
235 cm dolga, 150 cm širokih, zajamčeno najzlahtnejša platnina, moja predobro znana znamka „Jekleno platno.“

Kupon J tucat dvojnodamastnih brisač K 8*50
30/110 cm dolga, prekrasen secesijski vzorec, popolnoma bela, gostovita čistoplatnena kakovost 60/110 K 12-50

Kupon K garnitura brokatnega damasta, belega K 16*20
to je 18 m, 120 cm širokosti, za dve kompleti preobleki, najmodernejši vzorec.

Kupon L garnitura francoskega fu-ljardnega damasta K 26*40
najfinejša svila kakovost, 9 m 90 cm šir., za blaznice, 5 m 80 cm, 135 cm širokosti, za gornje strelje (za 2 kompletni posteljni preobliki).

Kupon M 15 m 180 cm šir. šifona (Kappen-Chiffon) znamka S K 21*—
Vse izborna brezhibna kakovost, za najsolidnej o izvršitve jamči moj dolgoletni sloves. Pošljiva se po 3/49 povzetju. 4-1

Za nenajajajoce se znesek takoj vrne.

Vzorce vseh mojih izdelkov po tvorniskih cenah pošljem na željo vsakomur poštine prosto.

Tkalinca za platno R. HORNER, Nachod.

3291

Revmatične protinske bolezni

Trganje v rokah in nogah, stranski bodlaji, križne in hrbtne bolezni, bolezni v členkih in zgibih zdravijo se z uspehom in enostavno z Orkeny-jevim Gantheria-mazilom. Naroča se po povzetju 1 pušica 1 K 60 vinarjev, 3 pušice franko za 5 K samo v

„lekarne pri Apostolu“ v Dunapešti, Josefsring 64, Depot 29.

Najprimernejše darilo za našo deco je **Od basni do basni**

čokoladna knjižica s podobami. Cena K 2-,- po pošti franko K 2-40.

Bonchéés à la reine Peppermint-Lozenges Amerikan-Walt-Honey.

Specialiteta: Lu-Sin, Gigant, Klairon.

Marsnerov češki kakao.

Čokolada reformna in mlečna.

Vse druge obeske za božično drevo po najnižjih cenah ponuja na izbiru

Prva češka akc. družba tovarov za orient. sladk. izdelke in čokolado v Kral. Vinohradih preje A. MARŠNER.

Zaloga: Ferdinandova tr. „Platz“, Vaciavške nam. (proti Primasovum). Dunaj V Theobaldgasse 4. 3291

Brázayevó francosko žgane je najboljše

Skupna rezerva sklepom 1908 čez 130.000 kron
Upravno premoženje sklepom 1908 čez 3.600.000 K.
Zadružnikov nad 600.

Glavna posojilnica

reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15 nasproti nunske cerkve, obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. K 4-75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. 3418 1

Ima domače hranilnike.

Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogradi banki v Ljubljani. Račun poštne hranilnice št. 49.088. Telefon št. 135.

BRZOJAV!

Čenjeni bralci tega lista se opozarjajo na posebno priljubljeno prodajo pri spodaj znamenovani tvrdki, ki ima zanimivo pristno dobro blago od konkurzne mase, zato rej tako poceni.

Lepe šipk zastore 100 cm široke prej 9 v, sedaj 45 v, še boljše prej K 140, sedaj 65 v. Zastore iz blaga bordo ali zelene žvokrine prej K 38, sedaj K 270. Dobre preproge prej 90 v, sedaj 60 v, še boljše prej K 4, sedaj 9 v. Dobro tirsko platno prej 60 v, sedaj 45 v. Močno kmečko platno prej 80 v, sedaj 60 v. Močne rjuhe cela širina preje K 140, sedaj 98 v, še boljše prej K 18, sedaj K 130. Dobre srjace iz oksforda prej 60 v, sedaj 45 v, še boljše prej 90 v, sedaj 60 v. Flanel post. odeje prej K 20, sedaj K 27. Odeje rdeče ali barvaste podložene iz dobre volne prej K 650, sedaj K 450, zelo večjke prej K 8, sedaj 550. Zgotovljene rjuhe brez šiva prej K 29, sedaj K 190, zelo teške prej K 20, sedaj K 200. Lepo rumb platno preje 85 v, sedaj 55 v. Krasno modr. blago z žigasto svetlobo prej 80 v, sedaj 30 v. Dobro tkano blago navad. lir. pre 60 v, sedaj 4 v, cela širina prej K 13, sedaj 90 v. Lepo rožaste preproge za omare iz dobrega povošč. platna 115 x 70 prej K 29, sedaj K 170. Kra ne garniture za neveste 1 postelj, 1 namiz. prt bordo in zel. prej K 15, sedaj K 9. Modra plat. predp. prej 90 v, sedaj 65 v. Velike turbe za nakupovanje z zvijačem prej K 170, sedaj K 11. Zgotovljene zgavnike s čistim perjem, dobro napolnjene prej K 7, sedaj K 4. Iste pernice prej K 15, sedaj 12. Lepe bele šepne robce z harv. ali robom 1, ducata preje K 170, sedaj K 1. Telesne hlačke za otroke z knž. podl. i vrvik 30 v, z zvijačem 10 v. Krasne zimске oble. ce 1 vel. K 130 z zvijačem 10 v. Stal. hlačke iz usnja sedaj K 70. Fino vlož. malo vseh držav sedaj 1 duc. 72 v. Barvaste perlane flanelje prej 75 v, sedaj 45 v. Teško trol. platno 160 cm široko prej K 20, sedaj K 150. Ve like klopčice zim-ke volne prej 60 v, sedaj 40 v. Vel. klopčice done volne prej 90 v, sedaj 68 v.

„Kaufhaus zur Südbahn“ Gradec, Annenstrasse 68/7.
Nav. lic. teh čudovito nizkih cen dobi vsak kupec, ki kuni za več kot 10 kron tega prakt. kno Jasio. Pošiljave nad 20 kron se pošilja o troškov proste. Nepovolj. no se brez napake zamenja. 2656. Prosi se za natančen in razločen naslov. 1

Priporoča se domača trgovina

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

Naznanjam, pri nakupovanju jesenske in zimske potrebšćine, da sem z vsemi novosti že založen, kakor blago za ženske obleke in bluze, volneno, pol volneno, loden itd. Perilni barhant za obleke in bluze, spodnja krila, srjace itd. Novosti v zimskih suknenih in pletenih velikih rutah, rute, serpe volnene, ženiljaste. — Velika zaloga moškega sukna, črnega kangarna, ševjota, kakor modnega za obleke, površnike, zimske suknje itd. Odeje, sivane, volnene, porhataste, koce, konjske plahte itd.

Cene poštene in najnižje. Popolna oprema (bališća) za neveste.

2672 8-1

CENO POSTELJNO PERJE.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-bлага, 1 pernica vel. 180 x 116 cm z 2 blazinama, velikost 80 x 58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, K 350, K 4. — Pernice 180 x 140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90 x 70 ali 80 x 80 cm K 450, 5, 550. Spod. pernica iz gradla 180 x 116 cm K 15, 15. Razpošilja proti povzetju post. prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les. — Za neugajajoče denar nozaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odevah, prevlekah in vsem drugim F 717 posteljnim blagu zastojni in post. prosto. 52-1

Kakor svinec leži nebo nad zemljo,

in komaj si opamo v vlažni, mrzli megli dihati. Novembrovo vreme — slabo vreme. Nežni se ne morejo nikdar pozdraviti, zdravi lahko obole. Zato pa vas moramo spomniti, da so ravno sedaj Fageve pristne sodenske pastile, ki se dobe povsod za 1'25 K neobhodno potrebne. Posebno naj jih uporablja, kdor se lahko prehladi, vsak naj jih uporablja po predpisu, če se hoče prehlajenja hitro iznebiti in zabraniti hujše posledice. Dobe se v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzer, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj IV. L. Grosse Neugasse 17. 3431

Suhe gobe

češminjevo lubje, arniko, lipovo in bezgovo cvetje, sladke koreninice, korenine in perje od beladone in malih noric (lesjaka), jerternik, tršljik, podlessek i. t. d., kupuje

V. H. Rohrmann

v Ljubljani sv. Petra cesta št. 28 in v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 37. 2068 1

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Smetelca** v Ljubljani Kolodvorske ulice 28. Kakovostni Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Ako kašljate

ali težko sopete (astma), poskusite **slavonski zeliščni sok** iz orlove lekarne v Pakracu.

Z izbornim učinkom istega boste gotovo zadovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. — Ako bolehate na **želodčnih boleznih** ali na boleznih na črevih, potem zahtevajte v lekarnah znamenito znane **pakraške želodčne kapljice** in iznebili se boste kmalu boleznih.

Cena: 1 steklenica slavonskega zeliščnega soka K 1'20, 1 " pakraških želodčnih kapljic " 1'00.

Kdor si teh ne more nabaviti v svojem stanovališču, naj isto naroči iz centrale Lekarne „PRI ZLATEM ORLU“ v Pakracu (Hrvaško).

Pro pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic.

Razširjajte Domoljuba.

Združene tovarne za volnino prodajo letos zopet izključno po meni 4000 komadov takozvanih **vojaških kočev za konje** za ceno le K 4'40 komad in K 8'60 za par (6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj. Ti debeli, trajno trpežni koci so topli kot kožuhovina, temnosivi, okoli 150 200 cm vel ki, torej lahko pokrijejo celega konja. Razločno pisana naročila, ki se izvršujejo le po povzetju ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na **STEINER-jevo** komisijsko razpošiljalnico združenih tovarn za koce Dunaj II, Taborstrasse 27 G.

Ceniki na željo zastojni in franko. — Za neugajajoče se zavežem vrniti naprej poslani denar. Mnogostevnilna priznanja in naročila so došla od kobilarne v Radavcu, Komarno in Brody, župnika Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvetnika v Varasdu, posestnika Weichbergerja Ilosva, Grünvalda, Zorkovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobrostanj, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Mankendorf, Schenka Gerisdorf, lastnika umetnega mlina, 2996 Fohringerja in dr. (1)

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

= Slavnemu občinstvu se priporoča = dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena = velika manufakturna trgovina =

FRANC SOUVAN, SIN

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22

v Ljubljani.

563 (1)

Daje po

4 1/2 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4 1/2 %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Sitararska in žimarska zadruga v Stražišču p. Kranju
priporoča slavnemu občinstvu svojo zalogo

žime za žimnice

Dobi se žima najboljše, kakor tudi srednje
vrste. Ceniki in vzorci na razpolago. 3239

All ste že dobili fonograf zastoj?

Da povsod vpeljem svoje izborne
najnovejše valjarje, imenovane
„Goldhart“, sem se odločil, da
razdelim 2500 fonografov.
Zahtevajte prospekt, obenem
vposljite 10 vinarško znamko in
lahko prejmete zastoj in colnine
pristo krasen koncertni fonograf.
I. fonografski uvoz C. Löwin
Dunaj VI., Gumpendorferstr. 111.

Posestvo

obstoječe iz hiše, žage, mlina in gospodarskih
poslopj z velikim zemljiščem se za primerno
ceno **proda**. Vprašanja na **Jožefa Celina**,
Jablanica 13, p. Ilir. Bistrica. 3240 (1)

Usakemu bodi kot najbolj založena priporočena
manufakturna (gvantna) trgovina

„Pri Škofu“

v Ljubljani, Počučarjev (sadni) trg

v veliki mestni hiši nasproti molarjev, kjer se najnovejše blago
prodaja po zanesljivi stalni nizki ceni.

Blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah,
gladko, križasto, rižasto in rožasto. Perilni parhent in
flanela v zelo lepih vzorcih, kambrik, kotenina, blago
za srajce, visnjevi parhent itd. Najnovejše volnene in
svinate rute, ogrinjalko, pletene rute (kocke), šerpe
zadnje novosti, Sukno in pliš za jopce kakor tudi
veliko izber gorenjskega, koroškega sukna in modnega
kamgarna za moške obleke. Pletene srajce, gorke
hlače, nogavice za ženske, moške in otroke. Kovtre
prav težke in široke domačega dela, zelene ogrske
2594 koce kakor tudi navadne za konje itd. 7-1

Kdor bode dobil zimsko blago, veliko ali malo, naj se za-
urno obrne v trgovino „Pri Škofu“, kjer se prav dobro kupi.

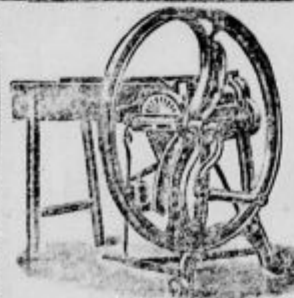
Opozarja se

pri nakupu manufakturnega (gvantnega) blaga na
-- 40 let obstoječo tvrdko --

R. Miklauc, Ljubljana
Stritarjeva (Špitalska) ul., št. 5.

Zunanjim naročnikom pošlje tvrdka brezplačno
vzorke različnega blaga. Pri naročitvi vzorcev
naj se natančno piše, od katere vrste blaga se
2593 isti žele dobiti. 5-1

Razpošilja se blago po celi Avstro-Ogrski državi.

Kdor želi
kupiti

dobro slamoreznico

Karol Kavšeka nasl. **Schneider & Verovšek**
Dunajska cesta št. 16.

ali kaki drugi polje-
delski stroj ter sploh
železnino vse vrste
za stavbe, orodje itd.
najse obrnenatvrdko

trgovina z železnino
in poljedelskimi stroji
Točna postrežba, nizke cene.

Najnižje cene pri „Janezu“ na Vodnikovem trgu! Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina
JANKO ŽELEZNIKAR
 Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika
 kjer je vedno velika izbana zaloga vsakovrstnega
 blaga za moške in ženske obleke od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih rut, nogavic, predpasnikov, najbolje kotenine itd.
NAJNIZIJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!
 Ta trgovina ni v nikakoli zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah

Stekleni nakit

za božično drevesce je najlepši okras. Velika krasna zbirka 325 kosov finih predmetov razpošilja za izredno nizko ceno samo K 6.— (povzete 3 v več) na vsakogar poštne in zavojnine prosto. Ta zbirka ima krasne novosti v nedosežno fini, pristno srebrni in pisani izvršitvi kot: krasne steklene kroge 7 cm v premeru, krasne zrakoplove z angeljem 15 cm velike, velike papige v obročih, zvonila, pastirje s piščalkami, relief z angeljem, Miklavž, cvetlična pahlača, angel na obliaku in čudezna roža v krasni serentini, barvah, krasni odsevi 10 cm veliki, nebesne kroge z betlehemsko zvezdo, lepo o-rašena 8 cm velika jajca, zlatna jabolka, grozdje, ledene sveče, orehe, kroge z zaniko, lepe sveče itd. itd. vse lepo iz stekla izdelano. Dalje vsebuje še vsaka pošiljatev eno košarico za sadje napolnjeno s prekras. opremljenim sadjem, kakor tudi 1 krasen 26 cm velik vrh za božično drevesce okrašen s čeladnim grmičem. Carina poleg pristojbin znaša za pošiljatev samo 45 vinarjev.

H. O. WAGNER, Lauscha (Sa. Meißn) 273.
 Prekupovalcem dovoljujem večje ugodnosti; moj ilustr. božični cenik se pošlje tem na zahtevo zastonj in tranko.

Samo **6 dni**
LJUBLJANA HAURE NEW-YORK
 Francoska prekomorska družba. Odhod iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje amo 383 26-1
ED. ŠMARDA obl. konces. potov. pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 19 nasproti znane gostilne pri „FIGOVO“

Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manufakt. blaga in za krošnjare naravnost iz tovarne. - Razpošilja se tudi zasebnikom,

40 m ostankov sortirano po želji **15 K**

Barhant v lepih vzorcih za obleke, bluze in spodnja oblačila. - Flaneli, lepo krizaste, za srajce in bluze Delen. z robom, za obleke in bluze. - Angleški cetir, 80 cm. širok, za pisane srajce, prsa za srajce in bluze za dame. - Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke. - Kanafas za posteljne prevleke v živahnih barvah. - Oksford za moške srajce, izborna trpežne kakovosti. - *Dolgosti ostankov 3 do 10 m.*

Nikake rizike! Znesek se takoj vrne, ako blago ne ugaja in se lahko pošiljatev nefrankirana nazaj pošlje - (Cez 1000 prisilnih pisem.

40 metrov tkega pobeljenega rumburskega platna za damske bluze in posteljne prevleke in najfinejše živотно in posteljno perilo, sortirano z belim krizetom za spodnje perilo samo K 17-93. - Gotove, zarobijene rjuhe brez šiva, 250 cm dolge, 150 cm široke, iz najboljšje tkanine, trpežne kakovosti, zajamčeno platno, kos K 2-40. Najmanjše naročilo 5 kosov. Pošilja po povzetju
 Tkanica Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Zbirko vseh mojih izdelkov s tovarniškimi cenami priložim vsakemu zvoju za poskušajo zastonj, drugače samo proti pošiljati + vin., v zbirkah. 19124 - 1

8700 stro c za dame
 od konkurzne licitacije. Iste so iz najfinejšega šifona, s švicarsko vezeno in ajour in se pošiljajo po povzetju komad K 1-85. Nadalje **790 posteljnih prevlek** iz najfinejše tkanine, obrobljenih, najsolidnejše izvršenih, vsake velikosti, cela garnitura obstoji iz 2 pernic in 6 glavnih K 14-30.
 Priložnostna prodaja 875
Emanuel Rotholz,
 Dunaj VII. Neustiftgasse 77.
 Dopisuje se v vseh jezikih. - Naročila morajo biti najpozneje do srede na Dunaju.

Gledalo se je vedno
 2595 na 7-1
 dobro postrežbo, lepo blago in nizke cene vsled tega je trgovina
R. MIKLAUC
 Ljubljana, Stritarjeva (Špitalska) ulica št. 5
 pri slav. občinstvu splošno poznana kot najboljša trgovina blaga za moške in ženske obleke.

Stenska ura z budilcem, godbo
 in bitno opr. mo v krasni naravno orehovi barvani omarici, 75 cm visoka, bije pol in cele ure, budi in igra najlepše komade ob poljubni uri.
 Cena kosu K 14'—, brez godbe K 10'—.
 3letno pismeno jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju,
Max Böhnell
 Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/19.
 Urar, sodnijsko zaprišeženi cenilec. Ustanovljeno 1840.
 Nikel, roskopf ura K 5'—, srebrna K 7'—, omega K 18'—, srebrna verižica K 2'—, zlata ura K 18'—, zlata verižica kron 20'—, zlat prstan K 5'—, budilka K 2'—.
 Zahtevajte moj veliki cenik s 5000 slikami, kateri se pošlje vsakomur zastonj in franko ne da bi se sililo kupiti. 2789 a

Brzoparilniki za krmo
ALFA so najbolji!
 Velika prihranitev na času, na kurivu in najboljša krma to so največje prednosti
 Zahtevajte cenike! istega! Dopisuje se slovensko!
Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Motorje najboljšega sistema, **mline in stiskalnice** za grozdje in sadje. **Železne blagajne, stavbene potreščine** in vso drugo **železnino**
 dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino **FR. STUPICA** v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Daje po

4 1/2 %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4 1/2 %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

2553

Sitarška in žimarska zadruga v Stražišču p. Kranju priporoča slavnemu občinstvu svojo zalogo

žime za žimnice

Dobi se žima najboljša, kakor tudi srednje vrste. Ceniki in vzorci na razpolago. 3239

All ste že dobili fonografa zastonj?

3162 6-1

Da povsod vpeljem svoje izborne najnovejše valjarje, imenovane „Goldhart“, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. Zahtevajte prospekt, obenem vposlijte 10 vinarsko znamko in lahko prejmete zastonj in colnine prosto krasen koncertni fonograf. **I. fonografski uvoz C. Löwin** Dunaj VI., Gumpendorferstr. 111.

Posestvo

obstoječe iz hiše, žage, mlina in gospodarskih poslopij z velikim zemljiščem se za primerno ceno proda. Vprašanja na **Jožefa Celina, Jablanica 13, p. Ilir. Bistrica.** 3240 (1)

Vsakemu bodi kot najbolj založena priporočena
manufakturna (gvantno) trgovina
„Pri Skofu“

v Ljubljani, Počučarjev (sadni) trg
v veliki mestni hiši nasproti inoharjev, kjer se najnovejše blago
prodaja po zanesljivi stalni nizki ceni.

Blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah, gladko, križasto, rižasto in rožasto. Perilni parhent in flanela v zelo lepih vzorcih, kambrik, kotenina, blago za srajce, visnjev parhent itd. Najnovejše volnene in svilate rute, ogrinjalke, pletene rute (kocke), šerpe zadnje novosti, Sukno in pliš za jopce kakor tudi veliko izber gorenjskega, koroškega sukna in modnega kamgarna za moške obleke. Pletene srajce, gorke hlače, nogavice za ženske, možke in otroke. Kovtre prav težke in široke domačega dela, zelene ogrske 2594 koce kakor tudi navadne za konje itd. 7-1

Kdor bude rebil zimsko blago, veliko ali malo, naj se za-
upno obrne v trgovino „Pri Skofu“, kjer se prav dobro kupi.

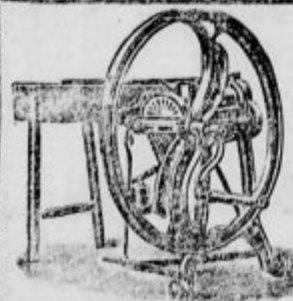
Opozarja se

pri nakupu manufakturnega (gvantnega) blaga na
-- 40 let obstoječo tvrdko --

R. Miklauc, Ljubljana
Stritarjeva (Špitalska) ul., št. 5.

Zunanjim naročnikom pošlje tvrdka brezplačno
vzorke različnega blaga. Pri naročitvi vzorcev
naj se natančno piše, od katere vrste blaga se
2593 isti žele dobiti. 5-1

Razpošilja se blago po celi Avstro-Ogrski državi.

Kdor želi
kupiti

dobro slamoreznico

Karol Kavšeka nasl. **Schneider & Verovšek**
Dunajska cesta št. 16.

ali kaki drugi polje-
delski stroj ter sploh
železnino vse vrste
za stavbe, orodje itd.
najse obrnenatvrdko

trgovina z železnino
in poljedelskimi stroji

Točna postrežba, nizke cene.

Najnižje cene pri Janezu' na Vodnikovem trgu!
 Priporoča se slav. občinstvu domača trgovina
JANKO ŽELEZNIKAR
 Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika
 kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega
 blaga za moške in ženske obleke od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih rut, nogavic, predpasnikov, najbolje kotenine itd.
NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!
 Ta trgovina ni v nikakoli zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah

Stekleni nakit

za božično drevesce je najlepši okras. Velika krasna zbirka 325 kosov finih predmetov razpošilja za izredno nizko ceno samo K 6.— (povzete 25 v večji in vsakogar poštine in zavojnine prost). Ta zbirka ima krasne novosti v nebesnih fini, pristoje gromoni in pisani izvršivi krasne steklene krogle 7 cm v premeru, krasne zrakoplove z angeljem 15 cm velike, velike papige v obročitih, zvonila, pastirje s piščalkami, relief z angeljem, Miklavž, cvetlična pahlača, angelj na oblaku in čudezna roža v krasnih seroentini barvah, krasni odsevi 10 cm veliki, nebesne krogle z betlehemsko zvezdo, lepo o-rašena 8 cm velika jajca, žlahtna jabolka, grozdje, ledene sveče, orehe, krogle z zaniko, lepe sveče itd. itd. vse lepo iz stekla izdelano. Dalje vsebuje še vsaka pošiljatev eno košarico za sadje napolnjeno s prekras. opremljen, steklenim sadjem, kakor tudi 1 krasen 26 cm velik vrh za božično drevesce okrašen s čeladnim grmičem. Carina poleg pristojbin znaša za pošiljatev samo 45 vinarjev.

H. O. WAGNER, Lauscha (Sa. Mejn) 273.
 Prekupovalcem dovoljujem večje ugodnosti; moj ilustr. božični cenik se pošlje tem na zahtevo zastonj in franko.

Samo **6 dni**
LJUBLJANA HAURE NEW-YORK
 Francoska prekomorska družba. Odhod iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje amo 383 26-1
ED. ŠMARDA obl. konces. potov. pisarna Ljubljana, Dunajska cesta 19 nasproti znane gostiine pri „FIGOVCO“

Edina izborna priložnost za nakup za trgovce manufakt. blaga in za krošnjare naravnost iz tovarne. - Razpošilja se tudi zasebnikom,

40 m ostankov sortirano po želji **15 K**

Barhant v lepih vzorcih za obleke, bluze in spodnja oblačila. - Flaneli, lepo krizaste, za srcaje in bluze Deica. z robom, za obleke in bluze. - Angielski cefir, 80 cm. širok, za pisane srcaje, prsa za srcaje in bluze za dame. - Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke. - Kanafas za posteljne prevleke v živahnih barvah. - Oxford za moške srcaje, izborna tipne kakovosti. - **Dolgot ostankov 3 do 16 m.**

Nikake rizike! Znesek se takoj vrne, ako blago ne ugaja in se lahko pošiljatev nefrankirana nazaj pošlje. - Cez 1900 priznanih pisem.

40 metrov tanga pobejenega rumburskega platna za damske bluze in posteljne prevleke in rafinirane živотно in posteljno perilo, sortirano z belim krizetom za spodnje perilo samo K 17-90. - Gotove, zarobijene rjuhe brez šiva, 230 cm dolge, 130 cm široke, iz najbolje tkanine, trpežne kakovosti, zajamčeno platno, kos K 2-40. Najmanjše naročilo 6 kosov. Pošilja po povzetju

Tkavnica Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češka).
 Zbrko vseh mojih izdelkov s tovarniškimi cenami priložim vsakemu zvoju za poskušajo zastonj, drugače samo proti pošiljati v vin., v zahtevkah.

8700 stro c za dame
 od konkurzne licitacije. Iste so iz najfinejšega šifona, s švicarsko vezeno in ajour in se pošiljajo po povzetju komad K 1-85. Nadalje **790 posteljnih prevlek** iz najfineše tkanine, obrobljenih, najsolidnejše izvršenih, vsake velikosti, cela garnitura obstoji iz 2 pernic in 6 glavnic K 14-30.
 Priložnostna prodaja 875
Emanuel Rotholz,
 Dunaj VII. Neustiftgasse 77.
 Doplačje so v vseh jezikih. - Naredila morajo biti najpozneje do srede na Dunaju.

Gledalo se je vedno
 2595 na 7-1
dobro postrežbo, lepo blago in nizke cene
 vsled tega je trgovina
R. MIKLAUC
 Ljubljana, Stritarjeva (Špitalska) ulica stev. 5
 pri slav. občinstvu splošno poznana kot najboljša trgovina blaga za moške in ženske obleke.

Stenska ura z budilcem, godbo
 in bitno opr mo v krasni naravno orehovi barvani omarici, 75 cm visoka, bije pol in cele ure, budi in igra najlepše komade ob poljubni uri.
 Cena kosu K 14.—, brez godbe K 10.—.
 3letno pisмено jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju.
Max Böhnell
 Dunaj, IV., Margaretenstrasse 27/19.
 Urar, sodnijsko zapriseženi cenilec. Ustanovljeno 1840.
 Niki. roskopf ura K 3.—, srebrna K 7.—, omega K 18.—, srebrna verižica K 2.—, zlata ura K 18.—, zlata verižica kron 20.—, zlat prstan K 5.—, budilka K 2.—.
 Zahtevajte moj veliki cenik s 5000 slikami, kateri se pošlje vsakomur zastonj in franko ne da bi se sililo kupiti. 2789 a

Brzoparilniki za krmo
ALFA so najbolji!
 Velika prihranitev na času, 2995 12-1
 na kurivu in najboljša krma
 to so največje prednosti
 Zahtevajte cenike! istega! Dopisuje se slovensko!
Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Motorje najboljšega sistema, mline in stiskalnice za grozdje in sadje. Železne blagajne, stavbene potrebščine in vso drugo železnino
 dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino **FR. STUPICA** v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Ponudimo vsako poljubno množino:

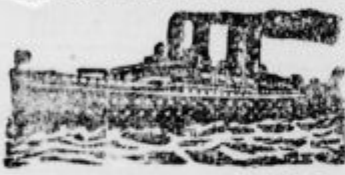
zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

V Ameriko
in Kanado

zložna, ceni
in varna

vožnja s **Cunard Line**

Bljšanji odhod iz domače luke

Trsta: Carpathia, 21. decembra 1909, Pannonia 11. jan. 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta) 18. dec. 1909, 8. jan., 26. februar., 19. marca 1910, Mauretania 11. dec. 1909, 29. januarja, 19. februarja, 12. marca 1910.

Pojasila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Tvrška Peter Kozina & Co.

družba z o. z. 2931

v Ljubljani, Breg šte. 20

kupuje vsakovrstne

ZOROTREBCE

in plačuje lepo robo po visokih cenah.

Izdelovalci in prekupci pošljite vzorce s cenami.

NAJBOLJŠI ČEŠKI IZVOR!

Geneno posteljno perje!

S. Benisch

1 kg sivoga skubljenega, do- brega perja z K; 1 kg boljšega K 2/4; polbelega K 3/4; belega 1 K; belega skubljenega K 5-10; 1 kg izredno finega, snežnobelega, skubljenega K 6-10 in 7 K; 1 kg sivoga puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinjši prsih puh 12 K. — Pri odjemu 5 kg se pošlje franco 1905 50-1 zelo napolnjene, iz zelo gostega jakotrpnežnega rdečega, modrega belega ali rumenega nanking-bлага, 1 pernica, 1-90 cm dolga, 11-12 cm široka z 2 blazinama, vsaka 90 cm dolga in 5-6 cm široka napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 19 K; z izredno finim polpahom 20 K; z najfinjšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; blazine 1, 18-50 in 4. — Za neprim. denar nazaj. Zamenjava dopustna. Po povz. od 12 K višje franco.

S. BENISCH v Dešenici šte. 71, Cechy.

Ceniki zastoj in franco.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novo skubl. K 9/63, boljše K 12 — Lelo kot puh mehko skubljeno K 15 — K 24 — snežnobelega kot 22 mehko skubljeno K 30 — K 36 — Pošilja franco po povz. zelja. Zmena dovoljena proti posravnici pošilnice. Benedikt Sachsel, Lobes 139, pri Plzni Češko. 3224 9-1

Izmed **posestev** se proda eno, dveh in sicer ono v Mošnjah. Več se izve pri lastniku Matiji Megliču, Spod. Otok 6, pošta Radovljica.

POPOFF
najboljši čaj sveta

Izdelane postelje iz rdečega postelnega in- leta, prav dobro napolnje- ne. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10 — 12 — 15 — in 18 —, 2 metra dolga, 140 cm široka K 15 —, 15 —, 18 — 21 —. Zglavniki 80 cm dolg, 58 cm širok K 3 —, 5-50 in 4 —; 90 cm dolg, 73 cm širok K 4-50 in 5-50. Izdelujem tudi po lakoršnikovi drugi meri. Tridelni modroci iz žime za eno posteljo K 27 —, boljše K 33 —. Pošilja se pošilnice prosto po povzetju od K 10 — naprej. Zamenja ali nazaj se vzame le proti povrnitvi poštnih stroškov. 3333 6-1 Benedikt Sachsel, Lobes 910 pri Plzni Češko.

Prijetno mili okus

najboljše preizkušene, zdravniško toplo priporočenega, kašelj pomiru- jočega in olajšujočega, dihalne težko- če odstranjujočega in zmanjšujočega

Thymomel Scillae

omogoča vporabo celo pri malih otrocih.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika! 1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 5 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v **B. FRAGNER-ja lekarni**

c. l. kr. dvor. dobavitelja Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah. Pozor na ime sredstva, izdelava- telja in varstveno znamko.

: TEODOR KORN :

pokrivalce streh in klepar ter vpletjavec vodovodov, Ljubljana, Slomškove ulice št. 3 in 10 ter lastnik že 24 let obstoječe trgovine Josip Stadler v Ljubljani, Stari trg št. 9, se priporoča za napravo rač v njegovo stroko spadajočih del. — Glavno zanimivo za slovenske dežele za najnoveljo razsvetljivo „Brikettid“- luč, oblastveno dovoljena za upravljanje v stanovanjih, gostilnah, prodajalnah itd. Najcenejša luč, brez vsake nevarnosti, najnovejša naprava. Lčni mali aparat se napajajo s palčami „Brikettid“-kosi ter voda. Vsa po- jnila in prospekte dobi na željo vsakdo pri meni brezplačno. 1908 14-1

BOŽIČ 1909!

New-York in London nista priznala nobili evropski celini ter je velika tovarna srebrne prisiljena, oddati svojo zalogo znoj proti minimalni plačilu devatih moči. Pooblaščen sem izvršiti in nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrse

K 13-80 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašic za podkolito;
- 2 kom. elegantnih namiznih svetnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13-80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 87 — ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Američansko pat. srebro je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta in serat ne temelji na nikakršni siepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično in novoletno darilo. kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg-a** eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19 O. Telefon 14507

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Čistilni pratek za 90 20 vin. — Pristno le z zraven natis- njeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz polhal, pi- sem: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljub- ljana, Oton Bartusch, c. kr. stotnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi poš- ljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Ka- milo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zedo- voljen. Mihael Kovatevič, ravnatelj pomož. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 3228 3-1

